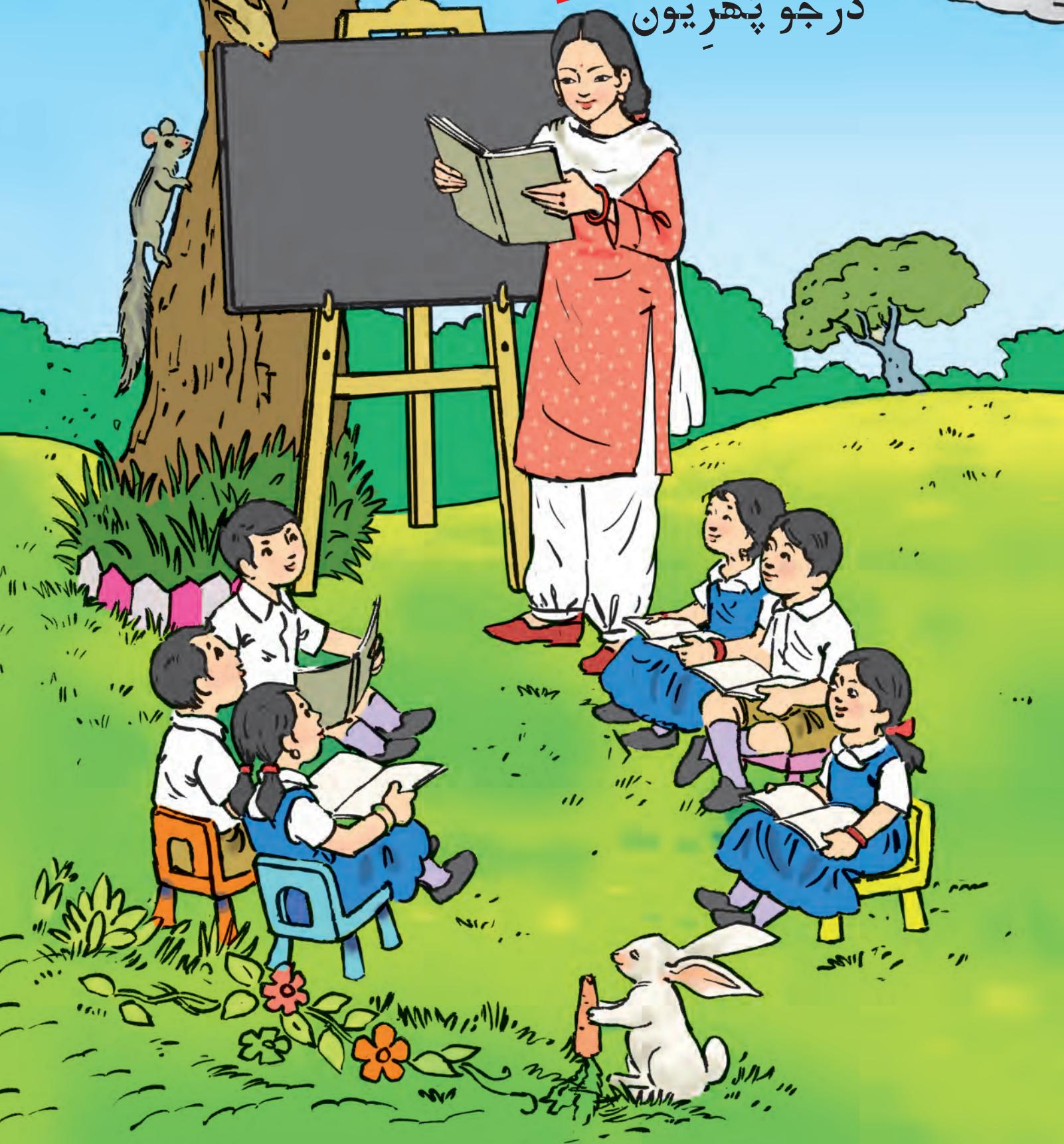

سنڌي

پال پارچي

در جو پهريون

پارتبه سنوڏان

باب - چوٽون الف

بنیادی فرض

51A قلم

بنیادی فرض : پارت جي هرڪ ناگرڪ جو فرض آهي تم :

(الف) هو پارت جي سنوڏان کي مجيئندو، اُن جي قومي جهندبي، قومي ترانني، آدرشن ۽ سنستا جي عزت ڪندو.

(ب) آدرش ويچارن، جن آزاديءَ جي لڑائيءَ لاءِ همتایو ۽ اُتساهه ڦوکيو، اُنهن جي سنپال ۽ پوئاري ڪندو.

(پ) پارت جي ايڪتا، اکنڊتا ۽ سڀوريتا جي رکشا ڪندو.

(پ) ديش هي حفاظت ڪندو ۽ وقت پوڻ تي ديش سيوا ۾ ٿپي پوندو.

(ڀ) سڀني ماڻهن ۾ هڪ ايڪتا جي ڀاونا پئدا ڪندو، جيڪا ڌرم، پاشا، کيترواد جي پيدياڻه کان پري هوندي. اهڙيون رسمون جيڪي عورت ذات خلاف هونديون، اُنهن جو بهشكار ڪندو.

(ت) پارت جي جامع سنسكريتي ۽ شاندار ورثي جي حفاظت ڪندو ۽ ملھ سماجھندو.

(ٺ) قدرتي ماحال جھڙوڪ جهندل، دنڍون، ندڍون، جهندلي-زندگي إنهن جو بچاءَ ڪندو ۽ سڀني پراڻين لاءِ درمندي رکندو.

(ت) وڳيانڪ درشتني، إنساني ملھ، جاچ جوچ ۽ سداري جي ڀاونا کي اهميت ڏيندو.

(ٺ) عام ملڪيت کي سلامت رکندو ۽ هنسا کان پري رهندو.

(ت) شخصي ۽ گڏيل مشغولين جي سڀني کيترن ۾ آڳتي وڌڻ جي لڳاتار ڪوشش ڪندو جئن ملڪ آڳتي وڌندو رهي ۽ ڪاميابيءَ جي اوچاين کي چڻهي.

(ک) ماڻ يا پيءَ يا پالڪ آهي تم اهو ضرور ڏسي تم پنهنجي ٻار کي تعليم حاصل ڪرڻ جو موقعو ڏيندو. جنهن جي عمر ڇهن ۽ چوڏهن سالن وچهار هجي.

سرکاري فيصلو نمبر : آپیاس ۲۱۱۶ (پر. کر ۱۶ / ۱۴۳) ایس. جی ۱۴ تاریخ ۰۵.۰۵.۲۰۱۸ موجب
استاپت کیل کو آرڈینیتندگ کامیتی چی تاریخ ۰۵.۰۵.۱۸ جی میتنگ هن درسی کتاب
مختصر طور منظوري ڏني ويئي آهي.

ٻال پارٽي

در جو پهريون

سنڌي

۲۰۱۸

مهاراشتر راجيہ پائیہ پستک نرمتي و آپیاسڪرم سنشودن مندل، پُٹی.

پنهنجي سمارٹ فون ۽ DIKSHA APP ذريعي درسي کتاب چي پھرین صفحکي
واري Q.R. Code ذريعي Digital درسي کتاب ۽ کتاب ۽ بیان هندن تي ڏنل
Q.R. Code ذريعي پڙھئن / پڙھائڻ لاء ڪارائٽيون لنڪس ملنديون.

K71IRV

پھریون چاپو : 2018

سڈاریل چاپو : 2022

© مهاراشتر راجिह पानीह पस्ते नरमति आपियासक्रम सनशोदन मंडल, पठ्ठी - ४११००४
मهाराष्ट्र राजिह पानीह पस्ते नरमति व आपियास क्रम सनशोदन मंडल, व त हे लक्ताब जा सीप हे
वास्तवा महफूज आहे. हे लक्ताब जो कूबे तक्र दावरीक्तर, महाराष्ट्र राजिह पानीह पस्ते मंडल
जी लकील इजाजत कान सवाई कृती नंतो संहेजी.

सन्दीय पाशा समति आपियास गट समति :

- डाक्टर दियाल 'आशा' (सियापती)
- श्री अशोक कमलदास मक्ता, मीम्बर
- श्रीमती मिरान महिश गदवाऽती, मीम्बर
- श्री विजेता राजकमार मन्गलाऽती, मीम्बर
- श्री गुवार्डन शर्मा 'गहायील', मीम्बर
- श्रीमती राजिश्री जिनानन्द तिकपंडाऽती, मीम्बर
- श्रीमती काजल अनील रामपंडाऽती, मीम्बर
- श्रीमती वन्दना रामवाऽती (निनंद द्वंद मीम्बर)

संयोजक : श्रीमती कीतकी जानी

(अन्पार्ज वशिष्ठ आद्कारी सन्दी)

संयोजक सहायता : श्रीमती गिता गौत्रिश नाकर

(कापी रायेटर, सन्दी)

तात्रिप सित्नंग : स्टनाम साकी, अल्हासन्गर,

कमारी मिरान चावला,

चॅटरकार : श्री योगीन जोस्फ

नरमति : श्री संचितानन्द आळरी

(मकीर नरमती आद्कारी)

श्री संपूर्ण महेता (नरमती आद्कारी)

श्री नन्द वाऽती (नरमती आद्कारी)

प्रकाशक : श्री वोइके अंत्र गूसावी, पानीह पस्ते

नरमति मंडल, प्रियादियो, मम्बी - २५.

कागद : ७० जी.एस.एम. करीम वो

प्रनत्नंग आर्डर : N/PB/2020-21/500

चापिनदऱ : M/S. SHARP INDUSTRIES, RAIGAD

پارت جو سنودان

دیباچو

اسین پارت جا لوک، پارت کي هُك مکمل طور
خودمختیار سماجوادی سرو ڈرم ۽ سمر-پا وارو
لوکشاھی گٹراجیہ بٹائڻ لاءِ گنپیرتا سان فيصلو
ڪري ۽ انهيءَ جي سڀني ناگرڪن کي :

سماجک، آرتڪ ۽ راجنيتڪ نياءُ، ويچار، اظهار،
وشواس، شردا ۽ اپاسنا جي آزادي؛ درجي ۽ موقععي
جي سمافتا؛ خاطريي ۽ سان حاصل ڪرائڻ ۽ انهن
سڀني ۾ شخصي سؤمان ۽ راشتر جي ايڪنا توڙي
اڪندتا جي خاطري ڏيندر ڀائيچارو وڌائڻ لاءِ.

اسان جي هن سنودان سپا ۾ اج تاریخ چوپهين
نومبر ۱۹۴۹ جي ڏينهن، هن ذريعي هي سنودان
سوپكار ڪري، ان کي قانون جي روپ ۾ پاڻ کي
ارپڻ ڪريون ٿا.

راشترا گیت

جَنَّ گَنْٹَ مَنَ آَدِيَنَا يَكَ جَيَهَ هِي،
پَارَتَ پِاَغِيَهَ وَذَا تَا
پَنْجَابَ، سِندَ، گُجَرَاتَ، مَرَاثَا،
دَرَاوَرَ، أُتَكَلَ، بَنَّ،
وَنَدَيَهَ، هَمَاصَلَ، يَمْنَا، گَنَّ،
أُچَيَّلَ، جَلَّ دِ تَرَنَّ،
تَوَ شُبَّ نَامِي جَاهَيَ،
تَوَ شُبَّ آشِيسِ ماَهَيَ،
گَاهِي تَوَ جَيَهَ - گَاثَا،
جَنَّ گَنْٹَ - مَنَّلَ دَايَكَ جَيَهَ هِي
پَارَتَ پِاَغِيَهَ وَذَا تَا،
جَيَهَ هِي، جَيَهَ هِي، جَيَهَ هِي،
جَيَهَ جَيَهَ جَيَهَ جَيَهَ هِي،

پر تَگِيَا

'پَارَتَ منْهَنْجَوَ دِيشَ آهِي. سَبَّ
پَارَتَواَسِي منْهَنْجَا پَائَرَ ئِ پِينَرَ آهِنَ.
موَنَكِي پَنْهَنْجِي دِيشَ لَاءِ پِيارَ آهِي ئِ
موَنَكِي ان جِي شَانَدارَ ئِ طَرَحَ طَرَحَ جِي
ورَثِي تِيَّوَرَوَ آهِي. مَانَ سَدَائِينَ ان جِي
لَائِقَ ثِيَطَ جَوَ جَتنَ كَنَدو رَهَنَدَسَ.
ماَنَ پَنْهَنْجَنَ مَنَ مَائِنَ، اُسْتَادَنَ ئِ
سِيَنَيَيَ بَزَرَّنَ جَوَ سَنَمَانَ كَنَدَسَ ئِ هَرَ
كَنَهَنَ سَانَ فَضَيلَتَ پِريَوَ وَرَقَاءَ كَنَدَسَ.
ماَنَ پَرَتَگِيَا تَوَ كَريَانَ تَهَ ماَنَ
پَنْهَنْجِي دِيشَ ئِ دِيشَواَسِينَ سَانَ سَچَوَّ ئِ
رهَنَدَسَ. اَنهَنَ جِي كَليَاطَ ئِ آسَودَگِيَءَ
اَرَ ئِيَ منْهَنْجَوَ سَكَ سَماَيلَ آهِي.'.

پرستاونا

پیارا شاگرد دوستو،

توهان پهرين درجي ۾ آيا آهيyo. توهان جو تهديل سان سواگت. درجي پهرين جو سندوي پال پارتني هي درسي ڪتاب اوهانجي هتن ۾ ڏيندي آسان کي بيڪد خوشي ٿي رهي آهي. درجو پهريون مطلب تعليم پرائن جي شروعات، تعليم جو بُنياد اهو بُنياد (پايو) پکو ٿيٺ لاء توهان کي پنهنجي سندوي پاشا، سُني نموني ڳالهائڻ، پڙهڻ ۽ لِڪٽ آچٽ گھرجي. آج تائين توهان گھر ۽ گھر کان باهر سندوي ٻولي ٻڌي ۽ ڳالهائي. هائي توهان کي پڙهڻ ۽ لِڪٽ سڪڻو آهي. توهين موج مستيء ۽ آند واري نموني ۽ سهنجتا سان سکو. ان ڪري هن درسي ڪتاب جي رچنا، چترن، تصويرن ۽ مشغولين جي آدار تي ڪئي ويئي آهي.

هن درسي ڪتاب ۾ گيت، بيت آهن. اهي توهان سڀني کي گنجي ڳائڻ وقت خوب مزو ايندو. ساڳي ۽ ريت آڪاڻيون به ڏنيون وييون آهن. آڪاڻيون بُڌن ۽ بُڌائڻ وقت به توهان کي ڏايو مزو ايندو. چترن (تصويرن) مان آڪاڻي تيار ڪري اها دوستن يا ساهيڙين کي بُڌائڻ ۾ توهين رمجي ويندا. چتر ڏسي، ڳالهيوون ڪرڻ، ۽ توهان سڀني کي پنهنجا آزمودا بُڌائڻ ۽ بُڌن ۾ مزو ايندو. پاشا جا اكر، لفظ، سڪن لاء توهان کي وٺندڙ گھڻيئي رنگين چتر، تصويرون ڏنيون آهن. شروعات ۾ چترن مان اكر ۽ لفظ سڪن ۾ پڪئي پڪ توهان کي مزو ايندو.

ٻڌي ڏسي ۽ چئي چئي پڙهڻ سکندا، ليڪن مٿان لکي لِڪٽ سکندا. آپياس ڪري ڪري اهو پکو ڪندا ۽ هو سڀ وندر ۽ مزي سان هتي اكرن جون رانديون پڻ ڏنل آهن. اهي راند ڪندي پاشا سڪطي آهي. لفظ، جملا پڙهندمي سبق پڙهڻ ۽ ڪلندي ڪلندي نوان سبق تيار ڪبا. انهن سڀني مان توهين پنهنجو پاڻ سڪن جي موچ ماڻيندا. هن درسي ڪتاب جي گيتن، بيتن، آڪاڻين، لفظن جي گروهن، چتر جاچٽ ۽ بُڌائڻ ۽ ٻين مشغولين لاء QR Code ڏنل آهي. اُن ذريعي ڏنل چاڻ به توهان کي پڪئي پڪ ضرور وٺندڻي.

پهرين درجي جو سال پورو ٿيندي توهين تمام سُنو ڳالهائڻ سکي وٺندما. سُني نموني پڙهڻ ۽ سهنجي نموني لِڪن به سکندا. پيارا شاگرد دوستو، موچ مزي سان سکندي سکندي توهين گھڻو اڳيان وڌو. ان لاء توهان کي گھڻيئي شپ ڪامنائون.

(د). سُنيل مَرن

سنپالڪ

مهاراشتر راجيه پانيه پُستڪ نِرمتي ۽
آپياسڪرم سنشوڏن مندل، پطلي.

پطلي،

تاریخ: ۱۶ مئي، ۲۰۱۸

پارقيه سور: ۲۶ ويساڪ ۱۹۴۰

در جو پهريون علمي حاصلات

سکندز :

- گيت، بيت، ندييون آڪاڻيون سُرتال، إشارن سان ٻڌائيين ٿا.
- مورتن مان آڪاڻي سمجھن ۽ ٻڌائيين ٿا.
- سندي آيوينا جا آڪر سڃاڻي اُنهن جو تُز اُچار ڪن ٿا.
- سندي آكرن، آنگن لاءِ بُنيادي ليڪون ڪڍي، آڪر لکي ٿو.
- ٻن ٿن آكرن وارا لفظ، نديا جملا ڏسي، ٻڌي پڙهن ۽ لکن ٿا.
- پاڻ ۾ ڳالهه ٻول ڪن ٿا.
- هم آوازي لفظن جا مثال ٻڌائيين ٿا.
- نديا مضمون پنهنجن لفظن ۾ ٻڌائيين ٿا.
- چتر، تصويرون ڏسي شيون، پاچيون قل، جانور وغيره سڃاڻيin ٿا.
- چتر ۾ رنگ پريين ٿا، نوان چتر ڪدين ٿا.
- آڪاڻي ۽ جو سلسlo ٻڌائيين ٿا.
- دوستن، ٿيپر، مائتن سان ٻڌل، ڏٺل ڳالهيون وندien ٿا.
- الـه الـه ڳالهين، وشين لاءِ سوال پڇن ٿا ۽ پڇيل سوالن جا جواب ڏين ٿا.
- ڳالهه ٻولهه، گفتگو ۾ چاهه سان بهرو وٺن ٿا. پنهنجا ويچار ظاهر ڪن ٿا.
- نوان نوان لفظ سـكـي لفظن جو خزانو وڌائيين ٿا.
- پـسـگـرـدـائـي ۽ جي سنپـال ۽ اـن جـي صـفـائـي ۽ لـاءِ سـنـيـون عـادـتـون سـكـن ٿـا.
- إـسـكـولـ، گـهـرـ ۽ مـاحـولـ ۾ وـڏـنـ، بـتـرـگـنـ سـانـ عـزـتـ پـرـيوـ وـرـنـاءـ ڪـنـ ٿـا.
- موـجـ مـسـتـيـ ۽ آـنـدـ وـارـيـ مـاحـولـ ۾ چـاهـهـ سـانـ پـاـشاـ جـوـنـ رـانـدـيـونـ ڪـنـديـ لـڪـڻـ.
- پـڙـهـڻـ سـكـنـ ٿـا.
- پـنهـنجـيـ مـاحـولـ ۾ رـهـنـدـزـ پـڪـيـنـ، ۽ جـانـورـنـ جـيـ چـاـڻـ حـاـصـلـ ڪـنـ ٿـا.

ماسترن لاء هدايتون

- سڀ بيت، گيit، گانا، سرتال ۽ إشارن سان آدڪاري ڪرائي چوايو. وري وري دُهِرائي
جو آپياس ڪرايو.
 - ڪتاب ۾ ڏنل چترن، ڳالهين بابت ڳالهه ٻولهه ڪرايو. سوال پڇيو ۽ وڌيڪ چاڻ بُڌايو.
جوڙن ملائڻ لاءِ هڪ جوڙو توھين ملائي، سمجھائي، بيا جوڙا ٻارن کي ملائڻ لاءِ چئو.
گفتگو ۽ به ٻه ٻار يا گروپ ڙاهي پاڻ ۾ سوال پڇيو جو آپياس ڪرايو. جيئن تم پنهنجي
ءِ ماڻتن (گهر ۾ گڏ رهندڙ) ۽ دوستن / ساهيڙين جي نالن بابت، پاڻيءَ جي بچت،
ٻڃليءَ جي بچت، باع ۾ وڃڻ، جانورن جي سنپال بابت وغيره شين تي گفتگو ڪرايو.
آئيويتا جا آكر صحیح اُچار ڪري ۽ آکرن جو آڪار سمجھايو. ملييل لفظن ۾ اُهو آكر
سڃائي اُن مٿان گول پاڻ لاءِ چئو. آئيويتا جي آکرن جي مشق سمجھائڻ لاءِ آکرن لڪڻ
جو آپياس ڪرايو. الڳهه ماٽرائون سمجھائي، لفظن ذريعي آپياس ڪرايو. آکرن ۽
لفظن لاءِ آکرن ۽ لفظن لاءِ آکرن ۽ لفظن جون الڳهه رانديون ڪرايو. اُن لاءِ آڳڙ ٿي
آکرن ۽ لفظن جا ڪارد، چتر، چارت تيار ڪري رکو.
 - آكر جوڙي لفظ ڙاهڻ، لفظ ڪم آڻي جملا ڙاهڻ، پڙهڻ ۽ لڪڻ جو آپياس ڪرايو.
سڪڻ ۽ سيمكارڻ وڌيڪ آثرائتو ڪرڻ لاءِ شاگردن کي وچ، وچ ۾ رانديون، چرچا، پروليون
سلٽ، وغيره جهڙيون مشغوليون ڪرايو.
 - مورتن مان آڪاڻي لاءِ مورتون ڏيڪاري، ڳالهه بول ڪري، سوال پڇي آڪاڻي بُڌايو، چوايو
ٻارن کي بُڌائڻ جو موقعو ڏيو. آڪاڻيءَ مان ملنڊڙ نصيڪت سمجھايو.
 - تصويرن ۾ ڏنل رانديين بابت ڳالهه ٻولهه ڪرائي، سوال پڇي مختلف رانديين جي چاڻ
ڏيو ۽ رانديون ڪرايو.
 - ڪتاب ۾ ڏنل الڳهه وشين جيئن تم بدن جي عضون، برسات، ماڻ.
گهر ۾ هونڊڙ جدادا رانديڪن، پيشن، هفتني جي ڏينهن، بدڻي بيٺڪ، سوادن، حالتن،
مندن، ريل گاڏي، پاچين، باع، ميلوي، گهر وغيره بابت ڳالهه ٻولهه ڪرائي، سوال پڇي
چاڻ بُڌايو.
 - ميون، پاچين، جانورن، پكين وغیره جا ڪارد ٻارن کي ڏيئي ڳالهه ٻولهه ڪرايو جيئن
ميون پاچين جو رنس، سواد، وٺڻ بابت ۽ پكين ۽ جانورن مان ڏنل پكين ۽ جانورن بابت
چاڻ پنهنجن لفظن ۾ بُڌائڻ جو وجهم ڏيو. اهي سڃاڻ لاءِ چئو. باقي ٻين لاءِ توھين کين
چاڻ بُڌايو.
 - پكين ۽ جانورن جي آوازن لاءِ به ڳالهه ٻولهه ڪريو ۽ اُن کان کين واقف ڪريو. پالنو ۽
جهنگلي جانورن ۾ کين فرق سمجھايو.

- شاگردن کی اسکول ہر گھمٹ لاءِ وئی ویو۔ باغ، راند جو میدان، آفیس، ڪنتین وغیرہ ڏیکاری اُن بابت ٻڌايو۔ اُن بابت ٻارن سان ڳالهه ٻولهه ڪریو۔ سوال پچھیو، کیں چا چا وظیو، ٻڌائیں لاءِ چئو۔ (Page 3)
- نالو سچاٹن لاءِ شاگرد کی سندس نالو لکیل ڪارڊ ڏئی آڪار یا شکل ڏیان سان جاچٹ لاءِ چئو ڪارڊ تی پنهنجو نالو ڏسی چیئن کا شکل یا نقشو ڪدبو آهي ٽیئن لکٹ یا اُن ہر رنگ پرٹ لاءِ چئو۔ اُث یا ڏھن جا ڪارڊ هر ھڪ شاگرد کی ڏئی اُن مان پنهنجی نالی جو ڪارڊ ڳولھن لاءِ چئو۔ (Page 5)
- بدن جی عخون بابت سوال پچھیو۔ عضواً ڏیکای چئی ۽ طرح چاٹ ڏیو۔ ٻارن کی عضواً ڏیکارٹ لاءِ چئو۔ (Page 10 & 11)
- بیڑی ٺاهن جو ھڪ ڏاکو پاڻ ڪری بیڑی ٺاهن سیکاریو۔ (Page 14)
- سنڌی اُکرن ۽ آنگن جی بُنیادی لیکن جو ڪڍن وری اپیاس ڪرايو۔ (Page 14)
- رنگ سمجھائیں لاءِ الڳهه رنگن جون شیوں ڏیکاری رنگ سمجھایو۔ الڳهه رنگن جون شیوں ڏیکاری اُنهن جا رنگ پچھیو۔ رنگ ڏیکاری الڳهه شیوں ٻڌائیں لاءِ چئو۔ (Page 19, 20)
- شاگرد کی پاڻ بابت ٻڌائیں جی آزادی ڏیو۔ ڪنهن خاص نمونی جی ضرورت ڪونھی۔ گھر جو پتو، فون نمبر، متن ماڌن، رشتن ناقن بابت سوال پچھی ڳالهه ٻولهه ڪری رشتنا ناقا سمجھایو۔ (Page 35, 36)
- پھرین توھین لیدر ٿي، لیدر راند ۾ ڏنل مشغولین کانسواءِ پیون به مشغوليون ڪرائي لیدر راند ڪرايو۔ ڪنهن ٻار جي مشغولي غلط ٿي ته اهو آئوت ۽ باقي چیڪی ٻار بچندا اُهي کتندا۔ اهڙي نموني جون شاريڪ مشغوليون ڪلاس ۾ وچ وچ ڪراتيندا رهو۔ (Page 37)
- ھڪ کان ڏھن اُنگ سمجھائیں لاءِ آنگن جي مالها، چدا، پچ، پتر، کڪڙيون، تيليون، وغیره ڪڻي اُنگ جيتريون شیوں ڪڍن یا شیوں ڳئي اُنگ ٻڌائیں لاءِ چئو۔ آنگن ۽ اُکرن ۾ اُنگ لکٹ جو وری اپیاس ڪرايو۔ (Page 53, 54, 55)
- سُنن گڻن ۽ عادتن بابت وستار سان سمجھایو۔
- میلي، باغ، نماء وغیره لاءِ ٻار کی پنهنجو آزمودو ٻڌائیں جو موقعو ڏیو۔
- هم آوازي لفظ سمجھائي، اُنهن کی ٻیا لفظ ٻڌائیں لاءِ همتایو۔
- توھین ھر ھڪ وشیه لاءِ پھرین ٻار کی چاٹ ٻڌائیں جو موقعو ڏیو پوءِ اُنهن سان ڳالهه ٻول کری کیں وڌيڪ چاٹ ٻڌايو۔
- نوان لفظ ۽ اُنهن جي معنی سمجھایو۔ نوان لفظ پڙھن ۽ لکٹ جو پورو اپیاس ڪرايو ۽ نوان لفظن لاءِ الڳهه الڳهه قسم جي رانديں جو اپیاس ڪرايو۔
- شاگردن کي وڌيڪ وڌيڪ پڙھن لاءِ اتساھه جاڳایو۔ لکٹ ۾ سهڻن اُکرن ۽ صور تختي تي پورو پورو ڏیان ڏیو۔

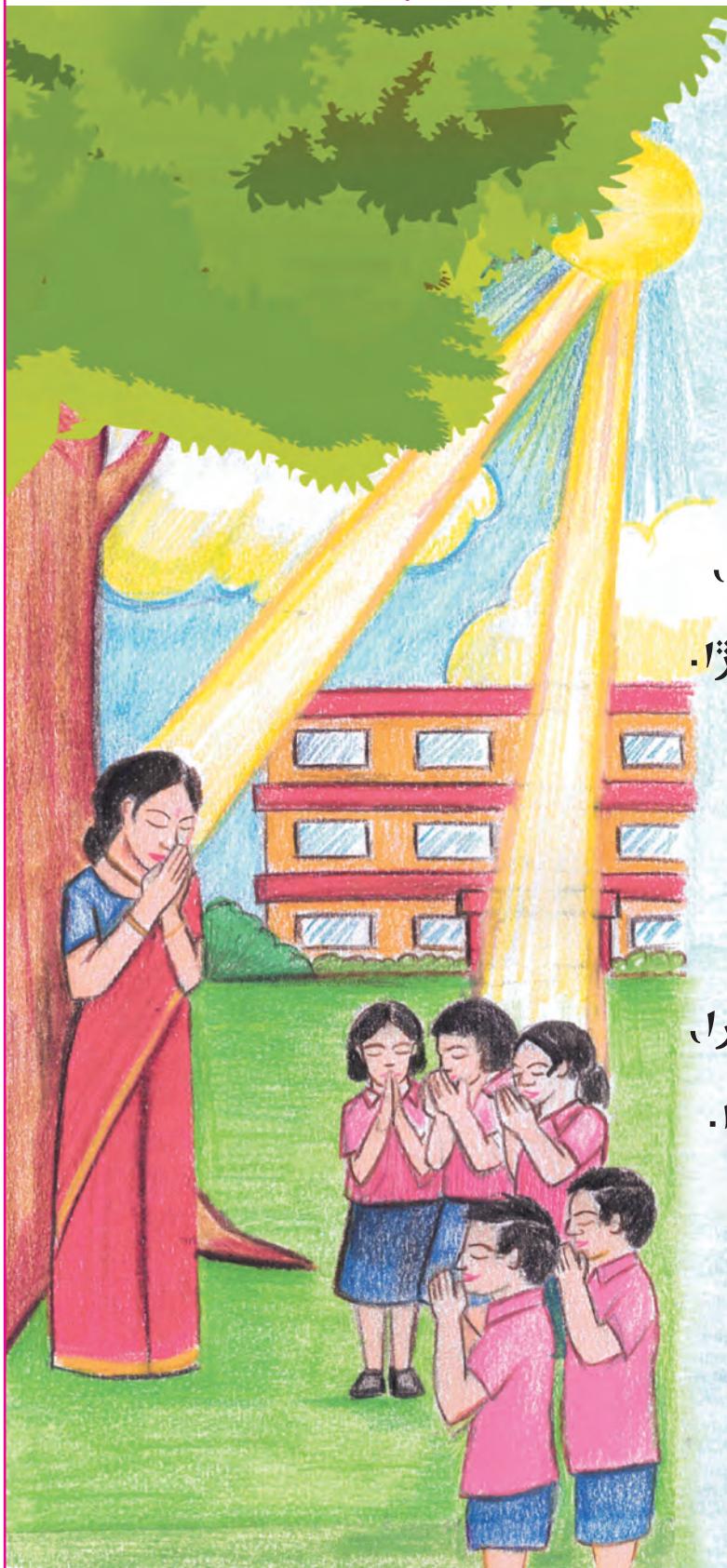
۱. پر ارتنا

بُندو ۽ ڳایو.

سائین او سائین،
سائین مهر و سائین.

بالک آهیون ننڈزا فنڈزا،
پیز آساجا کچزا کچزا.
شال سنتین دگ لائین،
سائین مهر و سائین.

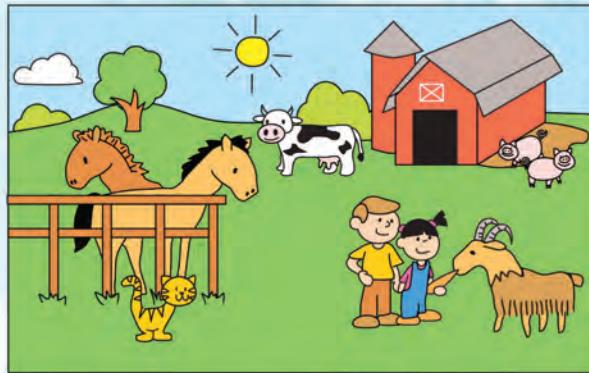
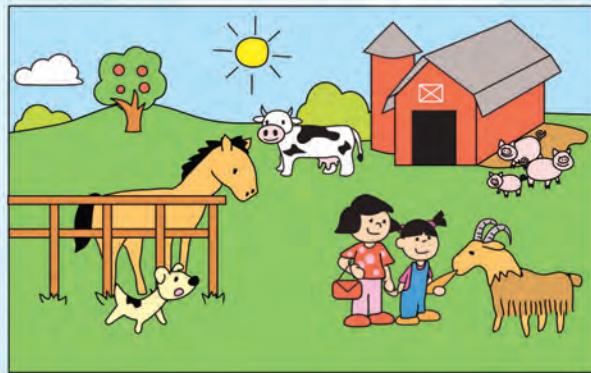
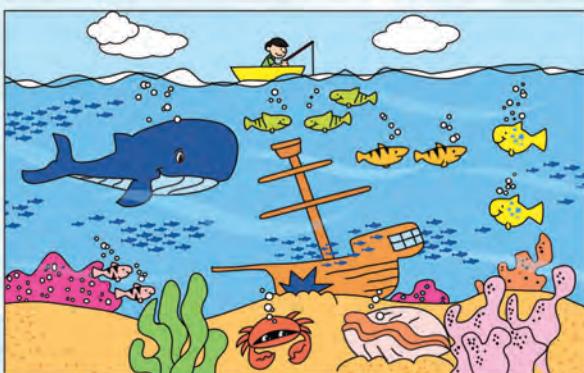
ساری جگ کي پالٹ وارا،
مهر میا جا کر وسکارا.
رم جھم رنگ رچائين،
سائین مهر و سائین.

ڏسو، جاچيو ۽ چرچا ڪريو ۽ بڌايو.

هیٺ ڏفل چترن ۾ فرق بُڌايو.

۲. مَزو آيو

بُذو ئاداکاريء سان گاييو. إسکول ھر چا چا و ئي؟ بذايوا.

ويو هوس مان اچ إسکول،
مَزو آيو، مَزو آيو.

پيوش آيو دوست بطيو،
ونود موْنكي خوب و ئي.
سوأكت آسانجو خوب قيو.
پيار سان آسان كي گل مليبو.
مَزو آيو، مَزو آيو.

رنگ رنگيليون پتيليون پنكاكا،
ديسڪ بورد، چتر، آنوكا،
راند روند لئه آ ميدان،
ملندو سپين كي وديا دان.
مَزو آيو، مَزو آيو.

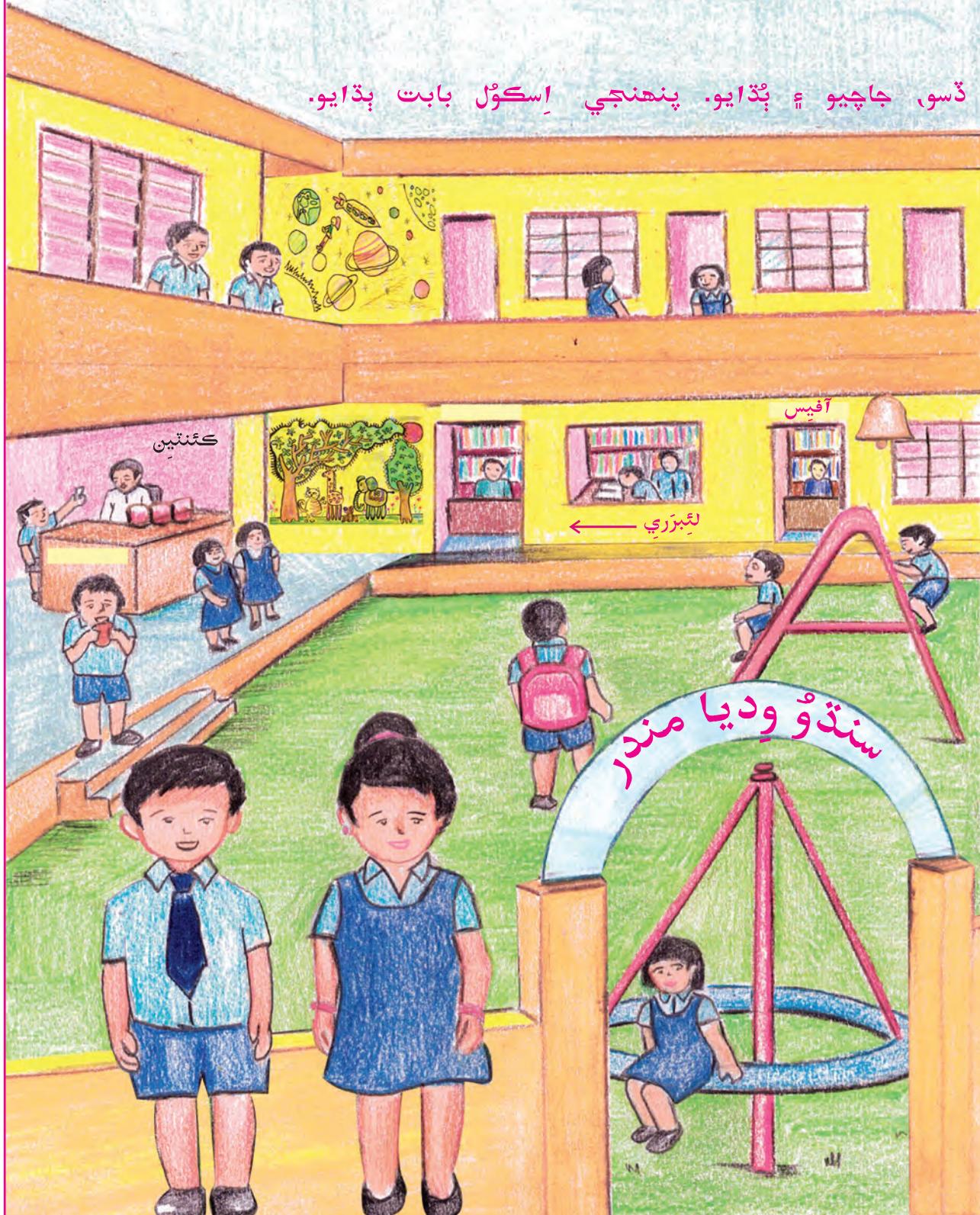

مُنھنجو اسکول

ڏسو، جاچيو ۽ بُڌايو. پنهنجي اسکول بابت بُڌايو.

٣. مُنْهِنْجُو نالو

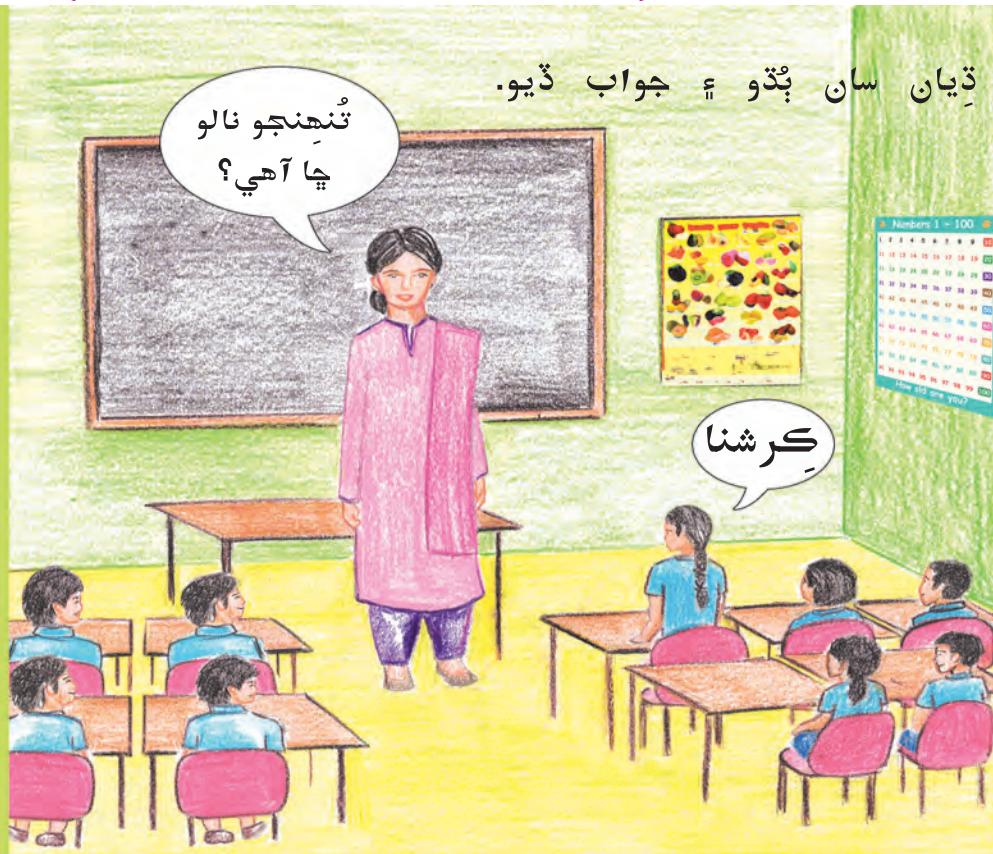
رِبَّنا

گُوئِتمَر

آمنَ

پُشِپَا

ڌيَان سان پُذُو ۽ جواب ڏيو.

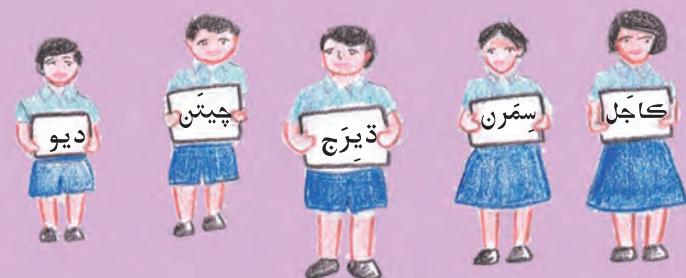

توهانجي نالي جو ڪارڊ
وٺو.

ڪارڊ تي پنهنجو نالو
ڏسي جيئن کا شِكل يا
نقشو ڪيو بُو آهي تيئن
لکو.

ڌيَان سان پُذُو.

هنن نالن جي ڪارڊن
مان پنهنجي نالي جو
ڪارڊ ڳولهيو.

۲. پَکِي

بُندو، گایو ئ آداكارى ڪريو.
پَکِي سجاڻو ئ آنهن بابت ٻڌايو.

ڪوئل ڳائي ڪُو - ڪُو - ڪُو

ڪُڪڙ ڪري ٿو ڪُڪڙو ڪُون.

جهرڪِي چوي ٿي چين چين چين
ڪري ڪبوُنر گُتر گُون.

ڪانءُ ڪري ٿو.

ڪان ڪان ڪان.

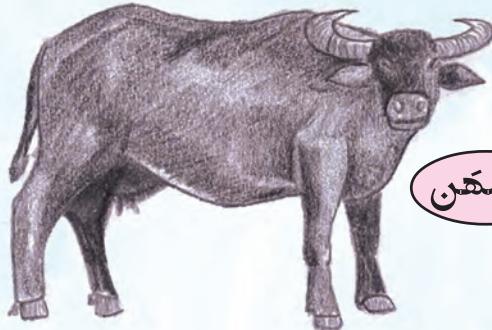
بولي طوطو منو منو.

پالنْو جانور

ڏسو جاچيو ۽ ساڳين چندرن جا جوڙا ملايو ۽ جانورن بابت بُڌايو.

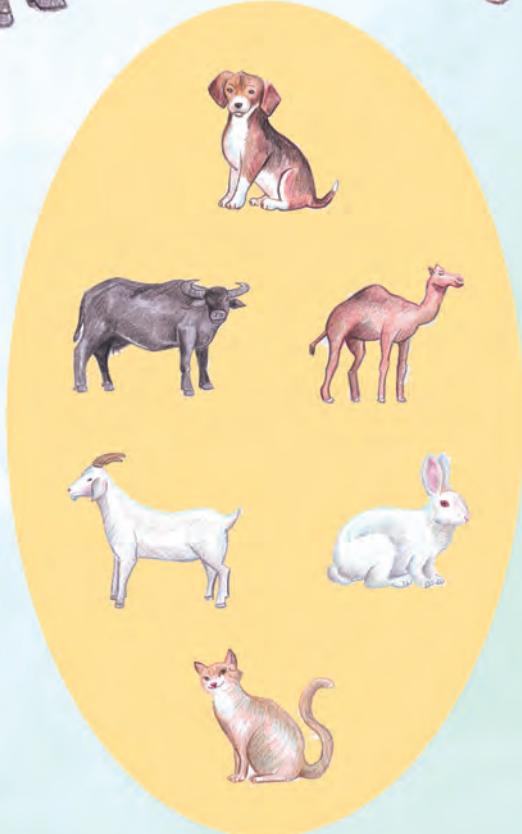
مینهن

اٹ

کُنْو

پلی

بَکری

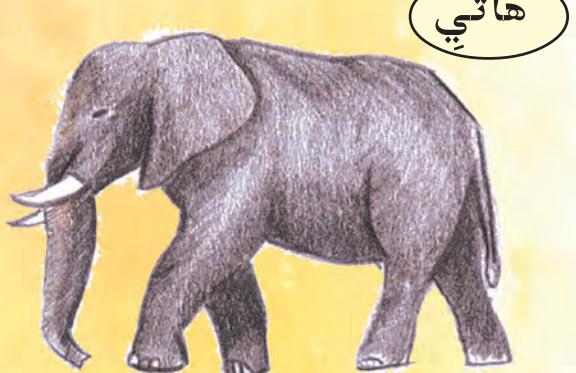

سهو

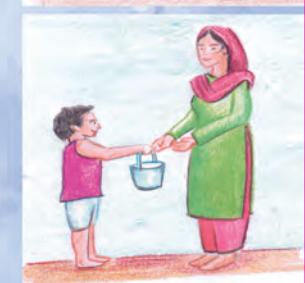
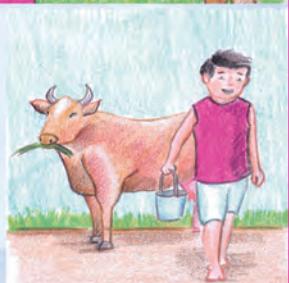
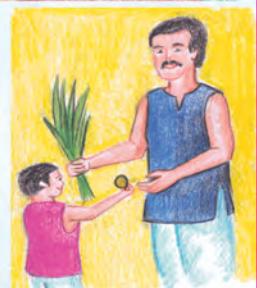
جَهْنَمَلِيِّ جَانَوْر

ڏسو، جاچيو ۽ ساڳين چترن جا جوڙا ملايو ۽ جانورن بابت ٻڌايو.

٥. پیسو لَدْمُر پَتْ تان

بَذُو، أَدَاكَارِيَّة سَان ڳَايُو ۽ تصویرن بابت بُڏايو.

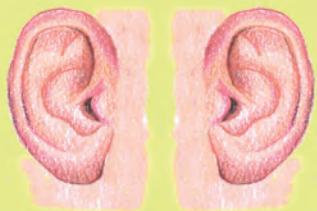
پیسو لَدْمُر پَتْ تان،
پیسی وَرِتُمْ گاھِ،
گاھِ دِنُمْ گانِ کی،
گانِ دِنُو کیرِ،
کیرِ دِنُمْ آمان کی،
آمان دِنُو لولو،
لولو دِنُمْ کانو کی،
کانو دِنُو گنپِ،
گنپِ دِنُمْ راجا کی،
راجا دِنُو گھوڙو
چڙھِي گھُمْ چڙھِي گھُمْ
چندَن ڦتاکو،
جيئي مُنهنجو ڪاكو.

٦. بَدْنِ جَاهُ عَضْوَات

بُذْوَهُ آدَاكاريءَ سان ڳايوهُ بَدْنِ جَاهُ عَضْوَات بَابت بُذْدايو.

هي مُنْهِنْجُونَ أَكِيُونَ
بَهْ بَهْ أَكِيُونَ

هي مُنْهِنْجَا كَنَ
بَهْ بَهْ كَنَ

هي مُنْهِنْجَا هَتَ
بَهْ بَهْ هَتَ

هي مُنْهِنْجُونَ بَانْهُونَ
بَهْ بَهْ بَانْهُونَ

هي مُنْهِنْجُونَ ڦَنَگُونَ
بَهْ بَهْ ڦَنَگُونَ

هي مُنْهِنْجَا پَيرَ
بَهْ بَهْ پَيرَ

هيء مُنْهَنْجا چَپ
بَه بَه چَپ

هيء مُنْهَنْجا گُودَا
بَه بَه گُودَا

هيء منْهَنْجُون نُونُنُون
بَه بَه نُونُنُون

هيء مُنْهَنْجُو نُك
هَكْ ئِي نُك

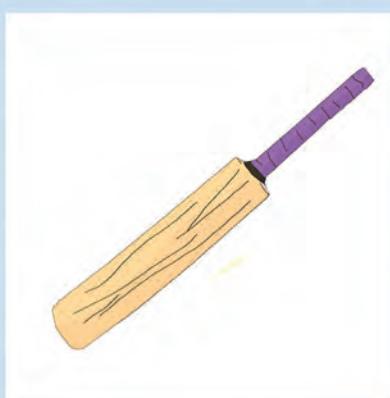
هيء مُنْهَنْجِي چِپ
هَكْ ئِي چِپ

هيء مُنْهَنْجا ڈَندَ
أَچَا أَچَا ڈَندَ

ڏسو، جاچيو، سچاڻو ۽ پڏايو. ڪلاس ۾ هوندڙ شين بابت پڏايو.

٧. بادَل آيا

بُندو. آداڪاريء سان ڄايو. برسات بابت ڳالهه ٻولهه ڪري بُندائيو.

بادَل آيا - بادَل آيا.

ڪارا ڪارا - بادَل آيا.

ڳڙ ڳڙ ڳڙ ڳڙ اُپ ڳجي ٿو.

بم بم بم ڊول وجي ٿو.

بادَل آيا - بادَل آيا.

ڪارا ڪارا - بادَل آيا.

پنَڪ پکيڙي موڙ اچي ٿو.

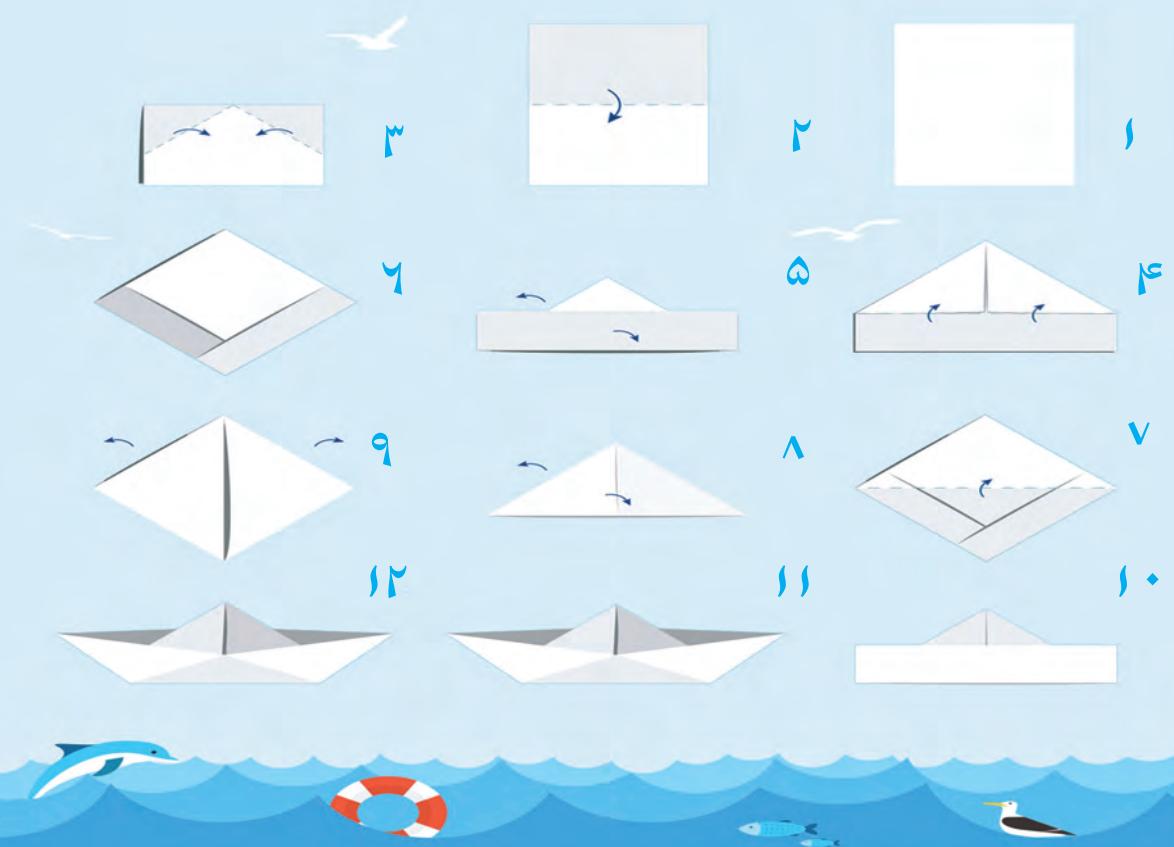
خوشِيء مان سو خوب نچي ٿو.

بادَل آيا - بادَل آيا.

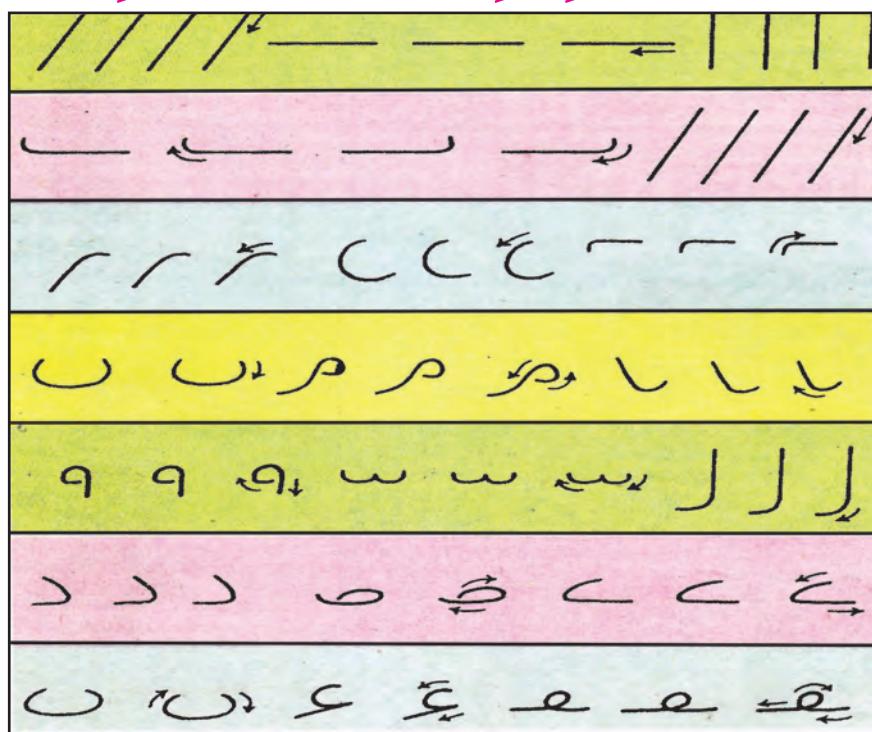
ڪارا ڪارا - بادَل آيا.

ڏسو جاچيو ئه بيتري فاهيو.

سندي اکرن ئه آنگن لاءِ بنیادی لیکون ڏسو جاچيو لیکون کیو.

آئِپِوِیٰ تا

ڏسو. اُچار ٻڏو. آڪار ڏيان ۾ رکو. لفظن ۾ آڪر سُڃاڻي گول پايو. بيا نوان لفظ ٻڏايو.

پ	ٻ	ٻ	آ
 پُن پَر پِير چَپ	 ٻِكري ٻِلي رَبَز پُبْ	 ٻَدَك بس جَبَل گُلاُبْ	 آنُب آَن آس آچو
ٺ	ٺ	ٺ	ٻ
 ٺوپِي ٺُوال مَٿَر ڪَت	 ٺوُنُٹ ٺِڪِر مِنو هِيٺ	 تِير تَئُو تِتر رات	 پولِزو پِت لَيَط اُپْ

آئِپوِیٹا لکٹ جو آپیاس

پڑھوئے لکو۔

ساڳين آڪرن جا جوڙا ملایو.

آ پ پ پ پ پ پ

ت ب آ پ پ پ پ پ

ڏفل آڪر هوندڙ يا اُن آڪر سان شروع ٿيندڙ شيء مٿان گول پايو.

پ	ٻ	ٻ	آ
			
			
ٿ	ٿ	ٿ	ٻ
			
			

٨. مُنْهَنْجِي آمِزِ

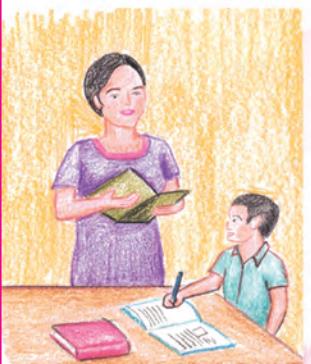
بُذو ئەداکارى كري گايو. پنهنجي ماڭ بابت بُذايوا.

مۇنكىي كىنەن ٿي كېرپىارىو؟
پىار مَنْجَهان ٿي گود وھارىو.
خوش ٿي هَرَ مۇن ڏي نھارىو.
مُنْهَنْجِي آمِزِ مُنْهَنْجِي آمِزِ.

نِندَ قِتِي مۇن جَدَهَن ٿي پىئِي،
كىنەن ٿي سُمھارىو لولي ڏيئِي؟
چِڏي نَه مۇنكىي كيدانهن ويئِي،
مُنْهَنْجِي آمِزِ مُنْهَنْجِي آمِزِ.

پندُ كَندي جي ڏکو کاڏِير،
كىنەن ڪَلِي ٿي چاتِيءَ لاڻِير؟
پىار مَنْجَهان ٿي پاڪُرْ پاٽِير،
مُنْهَنْجِي آمِزِ مُنْهَنْجِي آمِزِ.

٩. رَنَّگ

ڏسو جاچيو ۽ ڌيان ۾ رکو. الڳه الڳه شين جا رنگه پڏايو.

أَچُو جَهِزْوَ كِبِرُ

ڪارو جَهِزْوَ ڪانُءُ

ڳاڙِ هو جَهِزْوَ ڦِماڻو

پيلو جَهِزْوَ لِيمُو

نِيرُو جَهِزْوَ آسِمانُ

گُلابِي جَهِزْوَ گُلابُ

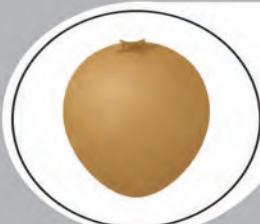
سائُو جَهِزْوَ گاھُم

واِنْطاَئِي جَهِزْوَ واِنْطُو

ناسِي جَهِزْوَ چَڪُونُ

ڏسو جاچيو. رنگن ۽ شين جا جو زما ملايو.

شيون

رنگ

ڏسو، جا چيو ۽ پُدايو.

١. انڊلٽ جا رنگ سڃاڻو.

٢. هيئين شين جا رنگ پُدايو.

آئِپُوِتنا

ڏسو اُچار ٻڌو. آڪار ڏيان ۾ رکو. لفظن ۾ اُڪر سڄاڻي گول پايو.

گ	ک	ٿ	ڦ
 <p>گَجَر گَيْت گَنْن ڪانْگ</p>	 <p>ڪَت کيسو مَكْنُ مِڪِ</p>	 <p>ٿيلهٽو ٿنپو پَشَر اُٺ</p>	 <p>ٿواُب ٿبوُت آٿر وارِت</p>
ف	گھم	ڱ	ڳ
 <p>فرش فلِم سَفر صُوف</p>	 <p>گھوڙو گَھَر گھاَگھَر دِيَگھ</p>	 <p>سِڱ سِڱيُون واڱَنَ مِڱ</p>	 <p>ڳِل ڳَيَ پِيَزْزا سُرِڳ</p>

آئپوپنا لکٹ جو آپیاس

پڑھوءے لکو۔

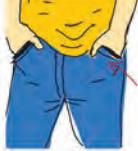
ث	ث	ث	ث	ث	ث	ث	ث
							ث
ث	ث	ث	ث	ث	ث	ث	ث
							ث
ك	ك	ك	ك	ك	ك	ك	ك
							ك
ك	ك	ك	ك	ك	ك	ك	ك
							ك
گ	گ	گ	گ	گ	گ	گ	گ
							گ
گ	گ	گ	گ	گ	گ	گ	گ
							گ
ڻ	ڻ	ڻ	ڻ	ڻ	ڻ	ڻ	ڻ
							ڻ
ڻ	ڻ	ڻ	ڻ	ڻ	ڻ	ڻ	ڻ
							ڻ
ڳ	ڳ	ڳ	ڳ	ڳ	ڳ	ڳ	ڳ
							ڳ
ڳ	ڳ	ڳ	ڳ	ڳ	ڳ	ڳ	ڳ
							ڳ
ڦ	ڦ	ڦ	ڦ	ڦ	ڦ	ڦ	ڦ
							ڦ
ڦ	ڦ	ڦ	ڦ	ڦ	ڦ	ڦ	ڦ
							ڦ
ڻ	ڻ	ڻ	ڻ	ڻ	ڻ	ڻ	ڻ
							ڻ

ساپین آکرن جا جوڑا ملابو.

ث ک ش گ گھم ڳ ف ڦ

ش ڦ گ ش ک ڳ ف ڦ گھم

ڏنل آکر هوندڙ یا اُن سان شروع ٿيندڙ شيءِ مٿان ڳول پايو.

گ	ک	ش	
			
			
ف	گھم	ڦ	ڳ
			
			

میو ۱

ڏسو جاچيو ۽ بدایو.

کیلو

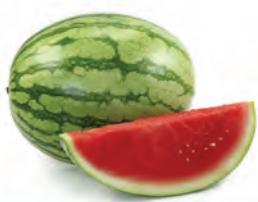
صوف

فارنگی

چکوں

هند اٹو

آفاس

انگور

کارا انگور

گدڙو

زیتون

چیری

آنچیر

آنپ

سیتاقل

ڏاڑھون

پپئیو

ناسپتی

مؤسمی

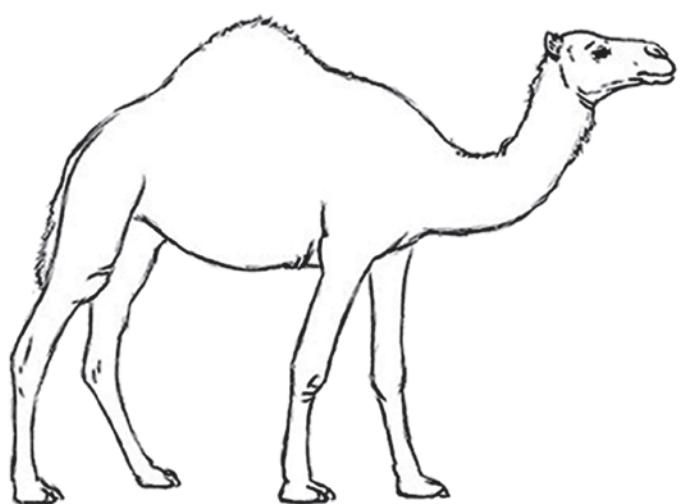
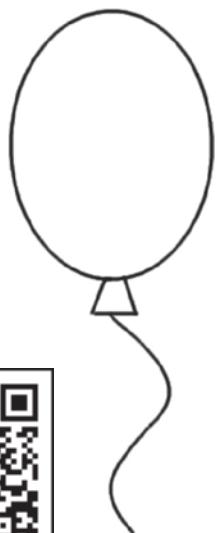
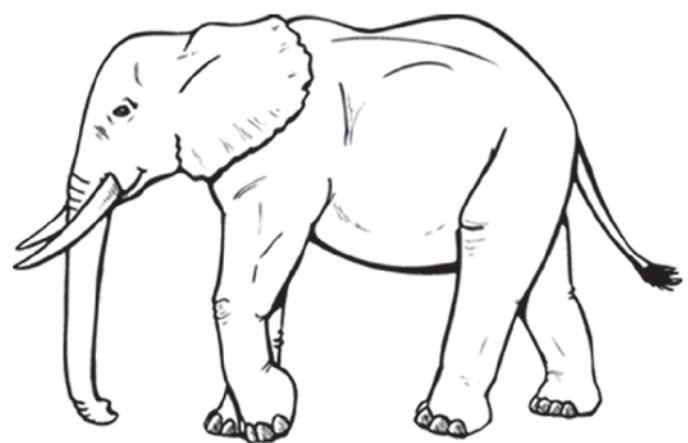
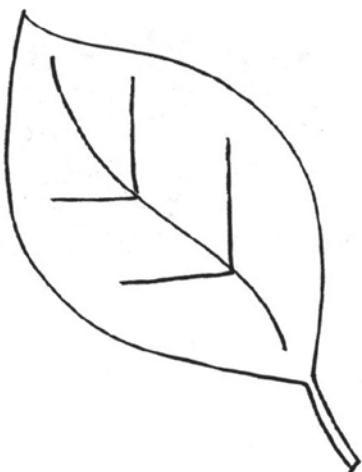

استرابیری

قطس

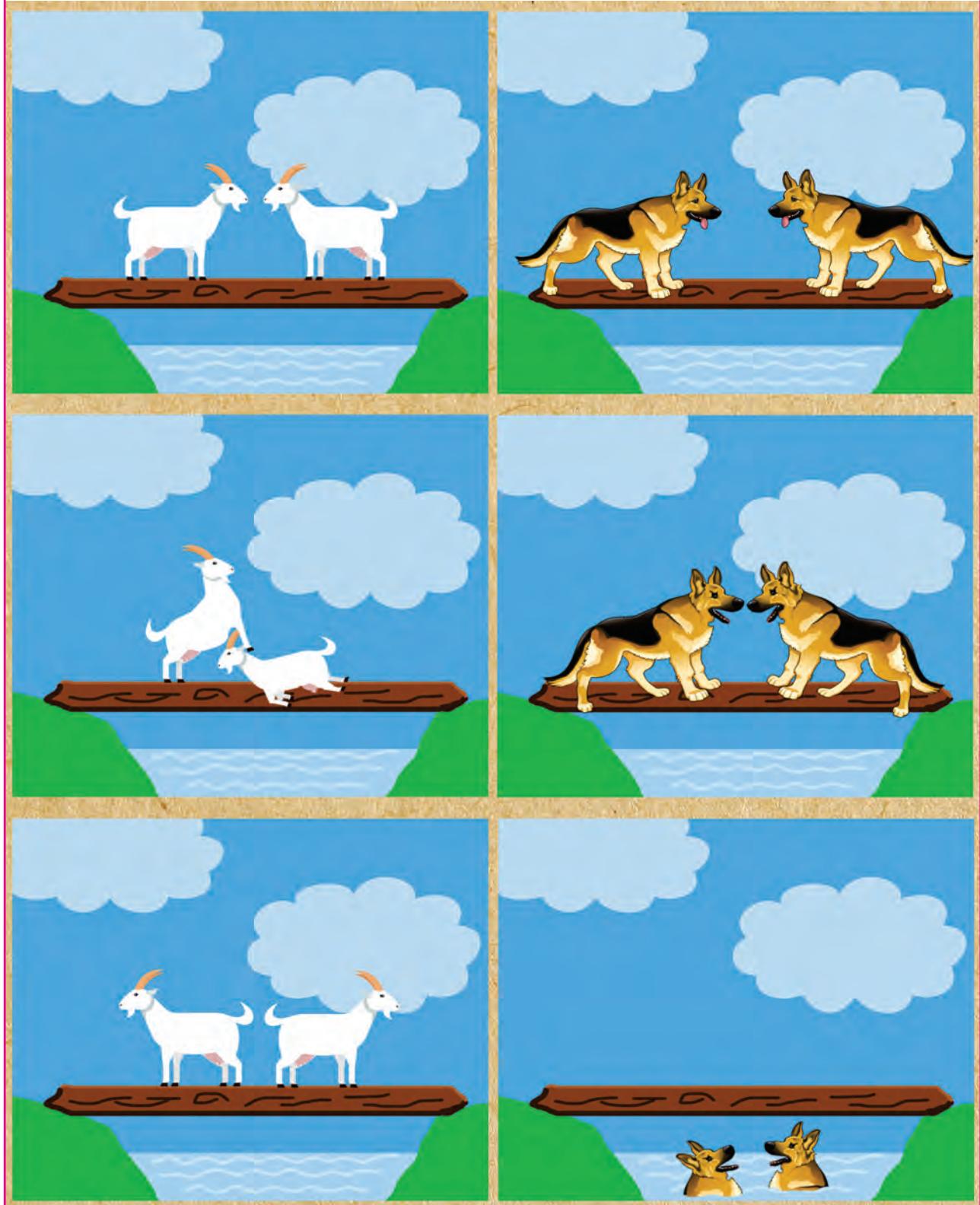
هیٹ ڏنل میون ۽ جانورن جي رنگن موجب رنگ پریو.

K8BY14

۱۰. مۇرتىن مان آكاڭىي

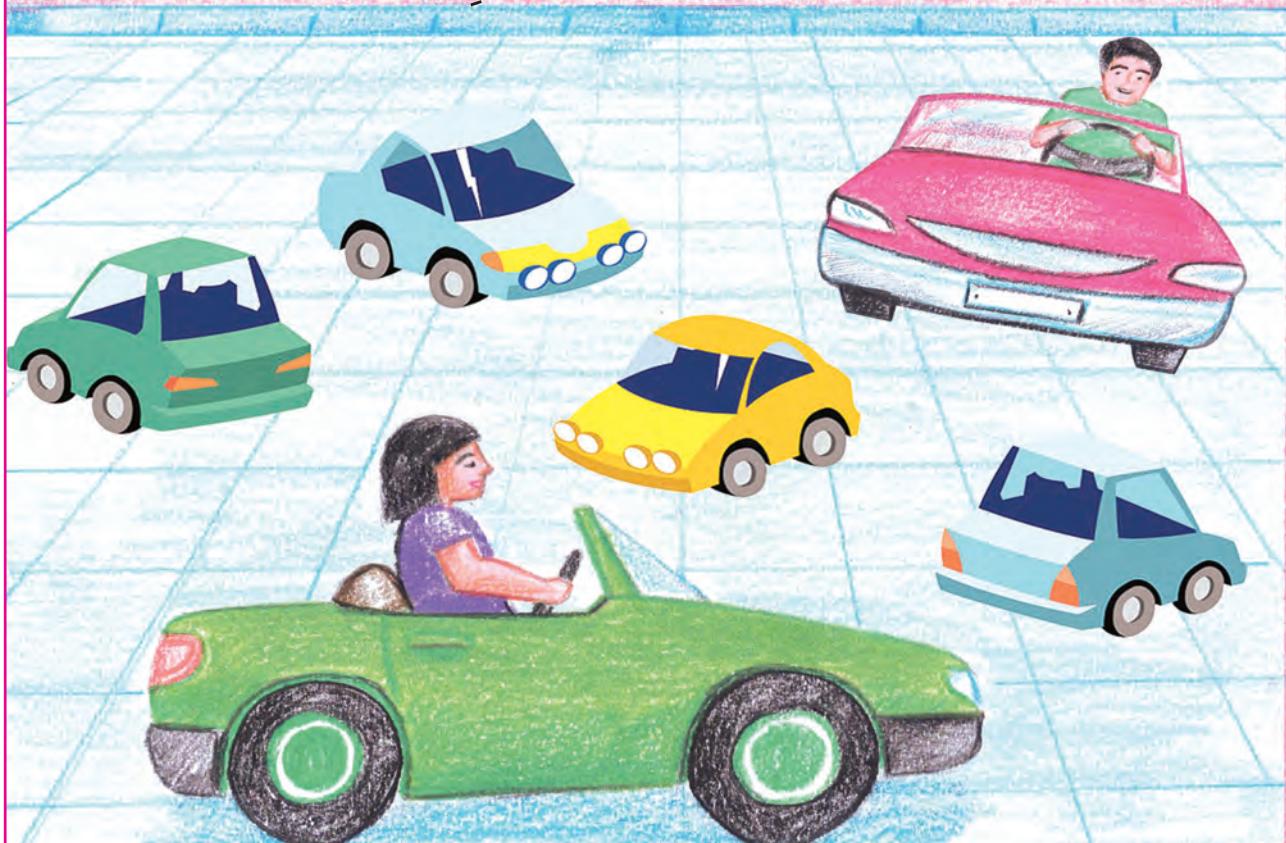
ڏسو. جاچيو ئ بُذايو.

۱۱. سُهٗٗي ڪار

ٻُڏو ڳَايو. پنهنجن رانديڪن بابت ٻُڏايو.

سُهٗٗي ڪار فَنِيْزِي ڪار
 ٻارو هيء آ مُنهنجي ڪار
 بَتَطَ دَبَاء ته هَلَنْدِي ڪار
 بري ٿي هيدلاٽ چمكيدار
 مُنهنجي ڪار جا ٿيٽا چار
 سوني جي رنگ جي آهي ڪار
 ڪار ۾ وينل آهن باز
 ڪڏهن نه ڪن ڪنهن سان تَكرار
 سُهٗٗي ڪار فَنِيْزِي ڪار
 ٻارو هيء آ مُنهنجي ڪار

رَانِدِيُونْ

ڏسو، جاچيو. بُڌايو ۽ راند ڪريو.

لِكْ چُپ

إِرْچَكْ مِرْچَكْ

لنگڙي راند

إِتِي ڏَكَر

لاٽُو هَلَائِط

قِرْ قِرْ سَوَنَتو

نوڙيءَ تي ٿِپَط

ما ترا ئۇن

ڏسو، جاچيو، سمجھو ئە ذيان ھر رکو. نوان لفظ بىدايو ئە لکو.

بَ = (ب) + تَ بَ = (ب) + پَ بَ = (ب) + شَ

أَ

شَ = (ش) + فَ شَ = (ش) + سَ شَ = (ش) + قَ

أَ + شَ = أَشَ بَ + شَ = بَشَ

لفظ

بَ = (ب) + ئَ بَ = (ب) + پَ بَ = (ب) + ئَا

آ

شَ = (ش) + فَ شَ = (ش) + سَ شَ = (ش) + قَا

بَا + بَا = بَا با

لفظ

بَ = (ب) + تِ بَ = (ب) + پِ بَ = (ب) + شِ

إِ

شَ = (ش) + فِ شَ = (ش) + سِ شَ = (ش) + قِ

پِ + تِ = پِتِ تِ + شِ = تِشِ

لفظ

بَ + (أِي) = بِي بَ + (أِي) = پِي بَ + (أِي) = تِي

ايِ

شَ + (أِي) = شِي شَ + (أِي) = كِي شَ + (أِي) = فِي

نيِ + تِي = نِيتِي پِي + تِي = پِيتِي

لفظ

آئِپِوِتنا

ڏسو، اُچار ٻڌو. آڪار ڏيان ۾ رکو. لفظن ۾ آڪر سچاڻي گول پايو.

ڙ	ڙ	ر	ڦ
پهار	زنجير	رُچ	قل
میڙ	زبان	رُٹ	قلودو
ربڙ	عزَّت	برَف	ڦِقِرَّ
لُڙڪ	میز	ڪَر	ٻاڻ
ڙ	ڙ	ڙ	د
ڏيڙ	ڏوبی	ڏرو	در
ڏڪر	ڏن	ڏڪر	ڊبو
لُڏڻ	لَدَم	لِڏَت	عَدد
گڏ	پِندُ	ڪاغَذ	درَد

آئپوپتا لکٹ جو آپیاس

پڑھوءے لکو۔

ڳ	ڳ	ڳ	ڳ	ڳ	ڳ	ڳ	ڳ
							ڳ
ڙ	ڙ	ڙ	ڙ	ڙ	ڙ	ڙ	ڙ
							ڙ
ڏ	ڏ	ڏ	ڏ	ڏ	ڏ	ڏ	ڏ
							ڏ
ڙ	ڙ	ڙ	ڙ	ڙ	ڙ	ڙ	ڙ
							ڙ
ڦ	ڦ	ڦ	ڦ	ڦ	ڦ	ڦ	ڦ
							ڦ
ڻ	ڻ	ڻ	ڻ	ڻ	ڻ	ڻ	ڻ
							ڻ
ڻ	ڻ	ڻ	ڻ	ڻ	ڻ	ڻ	ڻ
							ڻ
ڻ	ڻ	ڻ	ڻ	ڻ	ڻ	ڻ	ڻ
							ڻ
ڻ	ڻ	ڻ	ڻ	ڻ	ڻ	ڻ	ڻ
							ڻ
ڻ	ڻ	ڻ	ڻ	ڻ	ڻ	ڻ	ڻ
							ڻ

ساڳين آکرن جا جوڙا ملايو.

ڦ ڙ ڦ ڏ ڙ ڙ ڙ

ڙ ڙ ڙ ڙ ڙ ڙ ڙ

هينين ۾ ڏنل آکر هوندڙ يا اُن سان شروع ٿيندڙ شڪل مٿان گول پايو.

ڙ	ڙ	ر	ڦ
			
			
ڏ	ڏ	ڙ	د
			
			

أَكَانِي مَا ترَائِنْ وَارَا لفظ

أَكَرِّي لفظ لِكُوءِي پڙهه ::

----- = ت + كا	----- = د + ج	----- = ت + س
----- = پ + ڳه	----- = پ + ن	----- = زا + ت
----- = با + ت	----- = كا + ذي	----- = گا + ن
----- = را + ت	----- = ر + ش	----- = تا + زي
----- = گا + ذي	----- = با + ڦ	----- = پا + ج
----- = با + ر	----- = گهه + ر	----- = ڏا + ذي
----- = ذ + ري	----- = ب + ج	----- = ڦا + ج
----- = پا + پي	----- = كا + ذ	----- = ڏا + ر
----- = پا + ر	----- = پا + ري	----- = پي + ڙا
----- = پ + گهه	----- = د + با	----- = ڏا + ج
----- = ب + ڙ + گهه		----- = ب + پي + ڙا
----- = پ + ت + را		----- = پ + ر + ڏا
----- = پ + ش + ت		----- = د + ر + ذ
----- = آ + ش + ت		----- = د + ر + زي

۱۲. 'مان پاٹ'

بُندو ئە پاٹ بابت ېدايوا.

مۇنھىنجو نالو ھريش آهي.
مان ھەك چوکرو آھيان.
مۇنھىنجىپى عمر چەھ سال آهي.
مۇنھىنجو سُنو دوست گريش آهي.
مونكىي آنگۇر ڏايدا وطندا آهن.
ممى مونكىي ڏايدو پيار ڪندي آهي.
مان مۇنھىنجىي بابا سان گڏ روز شام جو
باغ ھەن گھەمن ويندو آھيان.
مونكىي إسکول ھەن آچٹ وطندو آهي.
مان رات جو پرار تنا ڪري سُمھندو آھيان.

مۇنھىنجو نالو ريمىما آهي.
مان ھەك چوکري آھيان.
مان چەھن سان جي آھيان.
مۇنھىنجىپى سُنىپى ساهىزىي گيتا آهي.
مان ٿيپر جو چيو ماجىندىي آھيان.
مان ڏيان سان پڙهندىي آھيان.
مان روز پنھنجىي پاء سان راند ڪندي آھيان.
مۇنھىنجو پاپا روز آفيس ويندو آهي ئە
ممى بئنك ھەن ويندىي آهي.
ممى پپا مونكىي ڏايدو پيار ڪندا آهن.

K8KU2R

۱۳. مِت مائِت

بُندو ئے سماجھو. پنهنجن مائِن بابت ڳالهه بولھه ڪريو ئے بُندایو.

ڏيڻ

ماءُ - پيءُ

پُنُٹ

پيءُ جي پيءُ کي ڏاڏو چئبو آهي.
پيءُ جي ماءُ کي ڏاڏي چئبو آهي.

ماءُ جي پيءُ کي نانو ڪوڻبو آهي.
ماءُ جي ماءُ کي نادي ڪوڻبو آهي.

پيءُ جي ڀاءُ کي چاچو چئبو آهي.
چاچي جي زال کي چاچي ڪوڻبو آهي.

ماءُ جي ڀاءُ کي مامو چئبو آهي.
مامي جي زال کي مامي ڪوڻبو آهي.

پيءُ جي پيڻ کي پڻي چئبو آهي.
پڻي جي گھوٽ کي پڻڙ ڪوڻبو آهي.

ماءُ جي پيڻ کي ماسي چئبو آهي.
ماسي جي گھوٽ کي ماڻ ڪوڻبو آهي.

آچو ٿه را ند ڪريون

ٻڏو ۽ آداڪاري ڪريو.

ليدر :- مان ليدر آهيائ.
جيئن مان چوان تيئن ڪريو.
جيڪو نه ڪندو يا غلط ڪندو
اُهو آئوت.

تاڙيون وجايو

ويهي رهو

اُڻي بيهو

پانهون ٻڌي وهو

اكيوں بند ڪريو

سدا ٿي وهو

مٿي تي هُث رکو

ڪن بند ڪريو

اكيوں بند نه ڪريو

هٿ مٿي ڪريو

۱۱. پیشا

بُذو سَمْجِهُو ئَ بُذَايُو.

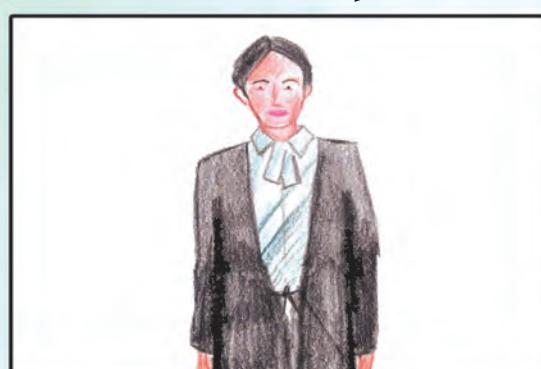
مان نرْس آهِيان.

مان مَرِيضِن جِي سَنَپَارَ كَندِي آهِيان.

مان سِپاهِي آهِيان.

مان مُلَكِ جِي رَكْوَالِي كَندِو آهِيان.

مان هَوَابَاز (پَائِلت) آهِيان.

مان ڪورٽ ڦِ بَحِث مَبَاحِثُو كَندِو آهِيان. مان هَوَائي جَهاز هَلَائِينِدي آهِيان.

مان سونارو آهیان.
مان سون ئ چاندی ئ مان زیور ٹاهیندو آهیان.

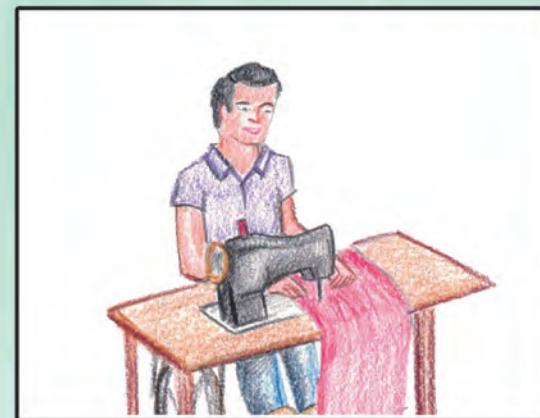
مان وايدو آهیان.
مان ڪاٿ مان ڪيتريون ئي شيوُن ٺاهيندو آهیان.

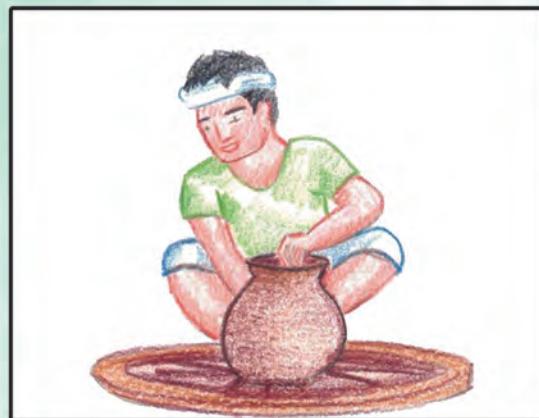
مان لوهار آهیان.
مان لوهه جو سامان تیار ڪندو آهیان.

مان ڊاڪٽر آهیان.
مان بيمارن جو علاج ڪندو آهیان.

مان درزي آهیان.
مان طرح طرح جا ڪپڙا سبندو آهیان.

مان ڪنڀڙ آهیان.
مان مٽي ئ مان شيوُن ٺاهيندو آهیان.

آئِپِوِيٰ تا

ڏسو. اُچار ٻڌو. آڪار ڏيان ۾ رکو. لفظن ۾ آڪر سڄاڻي گول پايو. بيا نوان لفظ ٻڌايو.

ش	س	ڍ	ٻ
شِيشِي شينههن لَشَكَرَ خُوش	سلیت سبَقَ چُسْتُ بَسَ	ڍِڳو ڏنَدَيَ وَدَيَڻَيَ رِيَدَ	ڊيلَ دَپُ وندَطَ هَعَدَ
ڪ	ڦ	ل	و
ڪَنَ كتابَ شِڪَلَ ڪِيڪَ	ميوو مَڪَطَ أَمْزَ آرامَ	لُڪُطَ لَغَرَّ تِلُڪَ ڪَملَ	وَطَ سانَوَطَ وَدَيَطَ وَجَطَ

آئپوپتا لکٹ جو آپیاس

پڑھوءے لکو۔

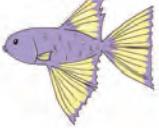
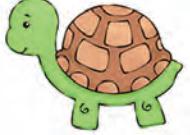
ب	ب	ب	ب	ب	ب	ب	ب
							ب
ب	ب	ب	ب	ب	ب	ب	ب
							ب
س	س	س	س	س	س	س	س
							س
ش	ش	ش	ش	ش	ش	ش	ش
							ش
و	و	و	و	و	و	و	و
							و
ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل
							ل
پ	پ	پ	پ	پ	پ	پ	پ
							پ
س	س	س	س	س	س	س	س
							س

ساڳين آکرون جا جوڙا ملايو.

د د ش ش م م ل ل س س و و

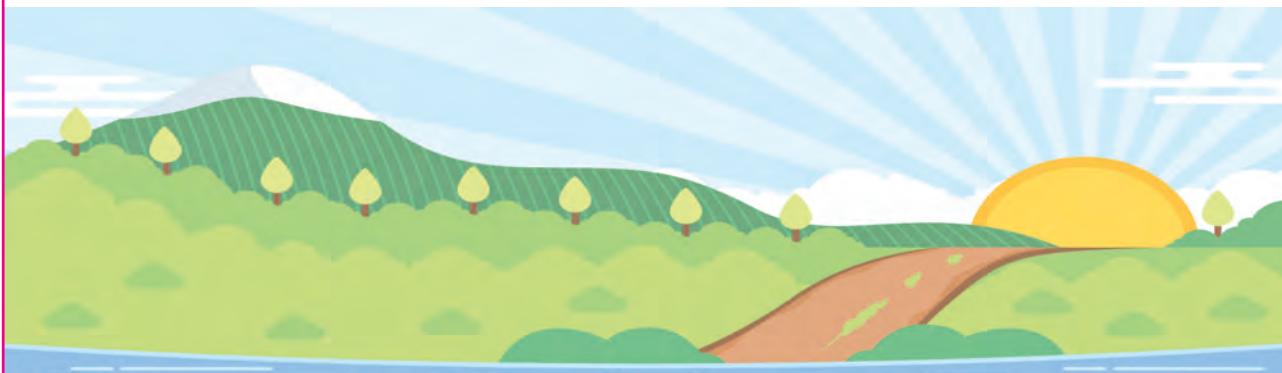
م م ل ل س س د د و و د د ش ش

هينين ۽ ڏنل آکر هوندڙ يا اُن سان شروع ٿيندڙ شڪل مٿان گول پايو.

ش	س	ڍ	د
			
			
ڪ	ڻ	ل	و
			
			

١٥. هَفْتِيْ جا ڏِينَهَن

ٻُڏو، ڳَايو. هفتني جي ڏينهن بابت ڳالهه ٻولهه ڪريو ۽ ٻُڏايو.

هَفْتِيْ هِر ٿِينِ سَت ڏِينَهَن بَار. سُومَرُ

مَنَگَلَ

پِهْرِينِ سُومَرُ پُوهِ مَنَگَلِ وَار.

بُذَرَ

مَنَگَلَ كَانِ پُوهِ بُذَرُ أَچِي ٿَو.

وِسِپَتِ

بُذَرَ كَانِ پُوهِ وِسِپَتِ وَار.

جُمَعِ

وِسِپَتِ كَانِ پُوهِ جُمَعِ أَچِي ٿَو.

چَنِچَرَ

لِكَنِ پِرَّهَنِ لَعِ سَدا تِيار.

آرِتِوار

جُمَعِي كَانِ پُوهِ چَنِچَرُ أَچِي ٿَو.

چَنِچَرَ كَانِ پُوهِ آچِي آرِتِوار.

آرِتِوارِ آ موکَلِ جَوِ ڏِينَهَن.

گَهْمِي قِرِيْ ٿِيو بَاغِ بَهَار.

أَچو ته سِکون

بَدْنِي بِبِهَك

ڏسو ۽ پُڏايو.

ڊِگَھُو

پِندرُو

ٿُلَھُو

سَنَھُو

سُوا د

چَڪو ۽ پُڏايو.

ڪُوٽُو

ڪَتو

مِنُو

تِکو

حَالَت

مَڪسوس ڪريو ۽ پُڏايو.

سَخَت

نَرِجِر

ڪو سو

ڦَڏو

١٦. ٿر ٿر ٿر ٿر

ٻُڏو، آداڪاريءَ سان ڳايو. مُندن بابت ڳالهه ٻولهه ڪريو ۽ ٻُڏايو.

سيءُ ڏڪائي ٿر ٿر ٿر ٿر

جَلدُ هلو سَپَ گَهر گَهر گَهر گَهر

چَوْماسي ۾ سُورج لِكندو.

بادل وَسَندا جَهر جَهر جَهر جَهر

ريل جَدِهن ٿِي لنگهي پَئن تان

ڪندي وجي ٿِي ڏڙ ڏڙ ڏڙ ڏڙ

ڪندي رهي ٿِي ٻِلي سَدائين

نوُس نوُس چو دَر دَر در دَر

هوا پِير جي وَظ سان ڪيڏي

ڪندا زَهن پَن سَر سَر سَر سَر

ما ترا ئۇن

ڏسو. جاچيو، سمجھو ئە ذيان ھر رکو. نواں لفظ بىداييو ئە لکو.

$b + (ا) = ب$	$t + (ا) = ت$	$d + (ا) = د$	$s + (ا) = س$	$q + (ا) = ق$	$ل + (ا) = ل$	$گ + ل = گل$	ل
---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	--------------	----------

$b + (ا) = ب$	$t + (ا) = ت$	$d + (ا) = د$	$s + (ا) = س$	$q + (ا) = ق$	$ل + (ا) = ل$	$بۇ + ت = سور$	ل
---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	----------------	----------

$b + (اي) = بي$	$t + (اي) = تي$	$d + (اي) = دى$	$s + (اي) = سي$	$q + (اي) = قى$	$ل + (اي) = لى$	$تى + ز = مىل$	اي
-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	----------------	-----------

$ب + (أي) = بى$	$ت + (أي) = تى$	$د + (أي) = دى$	$س + (أي) = سى$	$ق + (أي) = قى$	$ل + (أي) = لى$	$قى + ي + د = قيد$	أي
-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	--------------------	-----------

آ کان آي ماترائين وارا لفظ

اکر گڏي لفظ لکو ۽ پڙهو.

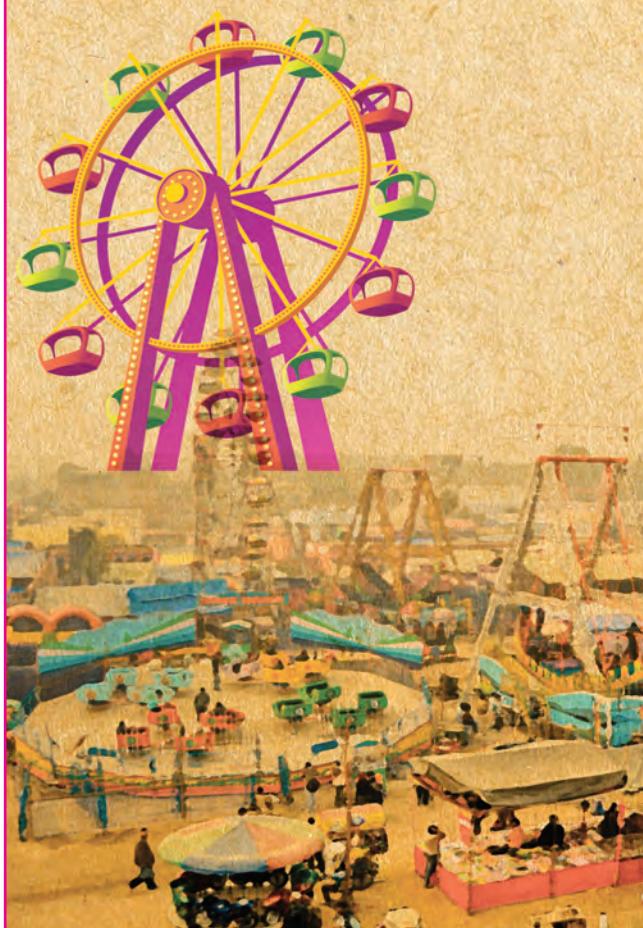
----- مر هِ رَ	----- کَ پِ ڙَا	----- کَ کَ رَ
----- کَ تَ بُ	----- ڦَ تَ سَا	----- پَ تَ شَا
----- دَ پَا و	----- کَ يُ	----- شِ کَ لِ
----- کَ رَ و	----- گَ لَ اُسْ	----- ڏَا دَ و
----- ڦَ قِ ڙِ	----- سَ وُتِ	----- تَ کَ رَ
----- رَمَ يَ ش	----- إِ سَ کُولِ	----- گَ وَتَ مَ
----- پَ ايِ سَ و	----- کَ رَ و	----- ڏَا کَ و
----- لَ کَ ڙِ	----- رَا کَ يَ تِ	----- بَ بِ لَ وُ

K8UQ4E

١٧. ھلو، ھلوں میلی ۾

بُندو، آدَاڪارِيَّ سان ڳایو. میلی بابت بُڏایو.

ھلو، ھلوں میلی ۾.
سَپیئِی گَڏِ جِی میلی ۾.
مَمِی ھلي، پاپا ھلي،
بَبلُو ھلي، بَبلِي ھلي،
سوُنُو ھلي، مونا ھلي،
ھلو، ھلوں میلی ۾.
نَچُون ٿَپُون میلی ۾.
جهُوُلا جهُوُلیون میلی ۾.
کائُون، پیئون میلی ۾.
ھلو، ھلوں میلی ۾.

آئِپِوِتنا

ڏسو. اُچار ٻڌو. آڪار ڏيان ۾ رکو. لفظن ۾ آڪر سڃاڻي گول پايو. بيا نوان لفظ ٻڌايو.

ح	ڦ	ن	ق
			
حَجَمْ	ڏاڪِڻ	نَتْ	قَلْمَرْ
مَحَنَّتْ	ڪَلْطْ	نَكْ	قِلْعَوْ
فَتَحْ	وِيهَطْ	جَنْمُ	فَقَطْ
طَرَحْ	ڪَاطْ	زِبَانْ	شَوْقُ
ج	ج	ج	ج
			
چِمْپَوْ	جَجْ	جِيْ	جُتِيْ
چَبْ	وِيجِٹُوْ	جمْؤُونْ	جَبَلَ
سَاسْجِ	أُجْ	پِيجِنْ	جيَبِجل
بِچِيْ	مَاجْ	لَجْ	سِسْجِ

آئِ پوپِتا لکٹ جو آپیاس

پڑھوئے لکو۔

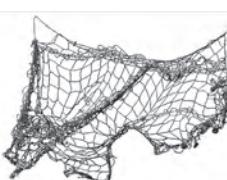
ş ş ş ş ş ş ş
ç ç ç ç ç ç ç
ö ö ö ö ö ö ö
ü ü ü ü ü ü ü
ğğğğğğğğ
ńńńńńńńń
şşşşşşş
ççççççç

ساڳين آکرن جا جوڙا ملايو.

ح ق ن ج ڦ ڻ ڦ ڻ

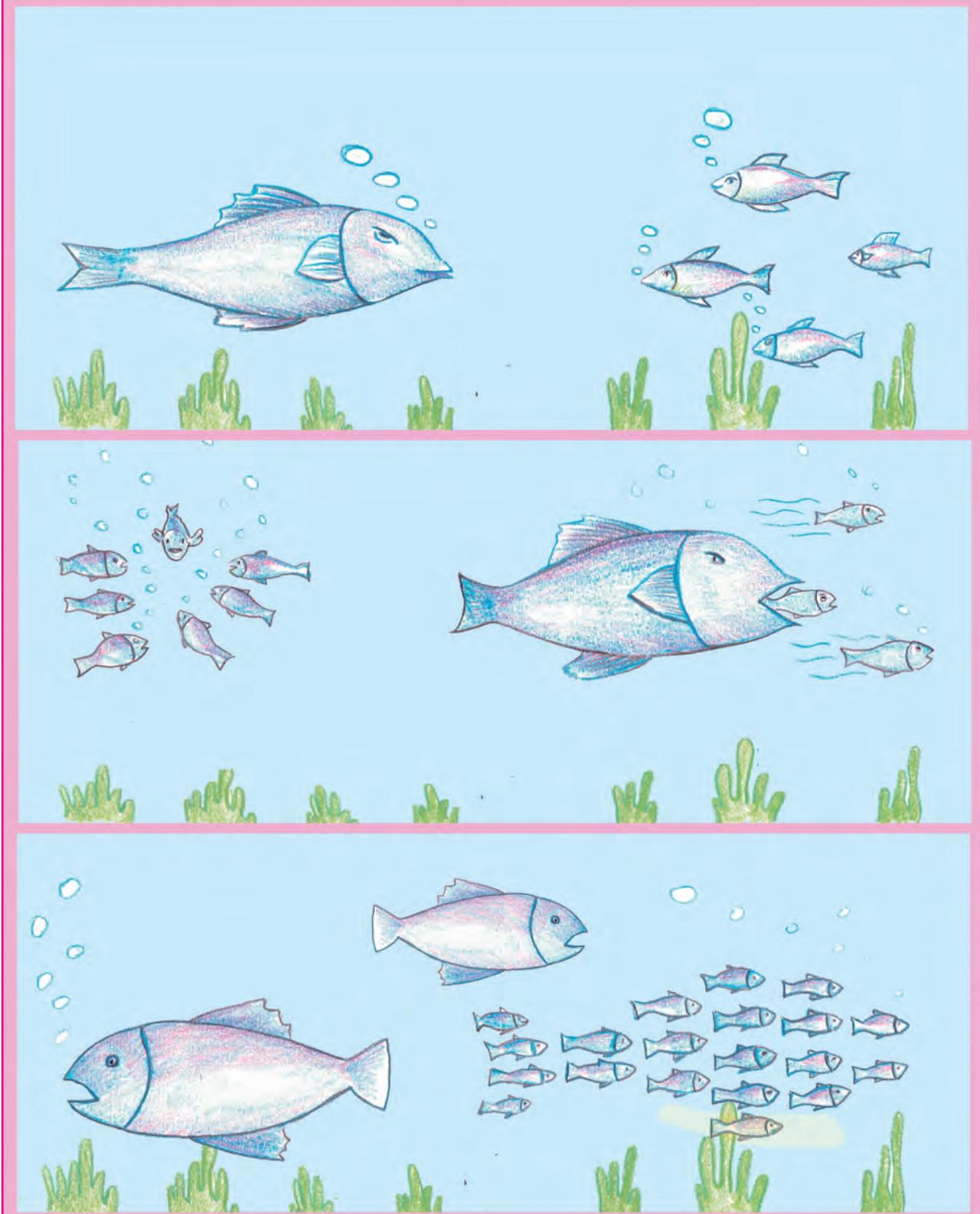
ڻ ڦ ڻ ڦ ڦ ڦ ڦ ڦ

هيئين هر ڏنل آکر هوندڙ يا اُن سان شروع ٿيندڙ شکل مٿان گول پايو.

ح	ڦ	ن	ق
			
			
ڻ	ڻ	ڻ	ڻ
			
			

۱۸. مۇرتىن مان آكاڭىي

ڏسو، جاچيو ۽ بُتايو.

۱۹. هک کان ڈھم آنگ

بُدو، آدَاڪارِيَّه سان ڳايو.

هُک هُک هُک
متو هُک نُک هُک
هُک هُک هُک

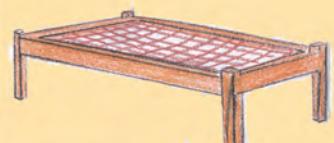
بَه بَه بَه
آکیون بَه کَن بَه
بَه بَه بَه

ڦي ڦي ڦي
رکشا جا ڦيتا ڦي
پَکيَّه جا پَر ڦي
ڦي ڦي ڦي

چار چار چار
موئر جا ڦيتا چار
کت جا پاوا چار
چار چار چار

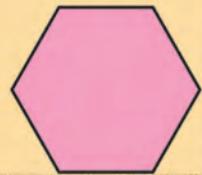
پَنچ پَنچ پَنچ
هث جوں آگريوں پَنچ
پير جوں آگريوں پَنچ
پَنچ پَنچ پَنچ

چَهَمْ چَهَمْ چَهَمْ
چَهُكْنَدِي جُونْ كَنْدُونْ چَهَمْ
دَارِي جَا پَاسَا چَهَمْ
چَهَمْ چَهَمْ چَهَمْ

٦

سَتَ سَتَ سَتَ
هَفْتَيِي جَا ڏِينَهَنْ سَتَ
اِنْدَلْ ۾ رَنَگَه سَتَ
سَتَ سَتَ سَتَ

٧

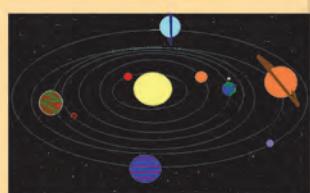
آَثَ آَثَ آَثَ
رَاتِ ڏِينَهَنْ پَهَرَ آَثَ
آَكْتُوپَسَ جَا پَيِرَ آَثَ
آَثَ آَثَ آَثَ

٨

نَوَ نَوَ نَوَ
كُلِّ گِرَهَمْ نَوَ
أَكْبَرَ جَا رَتَنَ نَوَ
نَوَ نَوَ نَوَ

٩

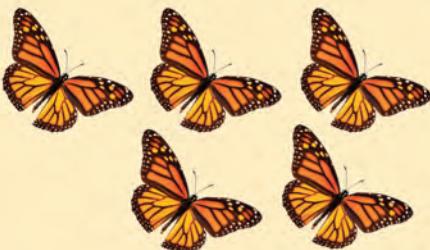
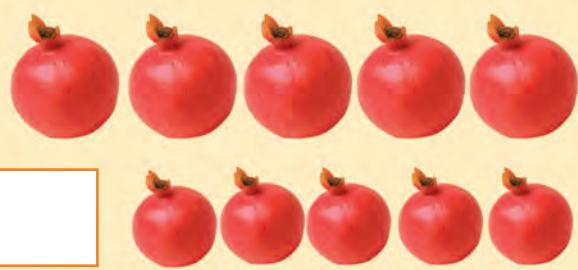
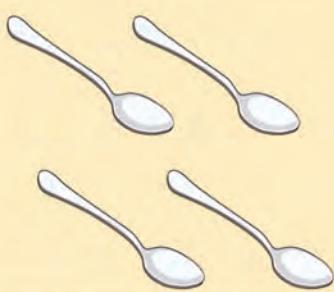
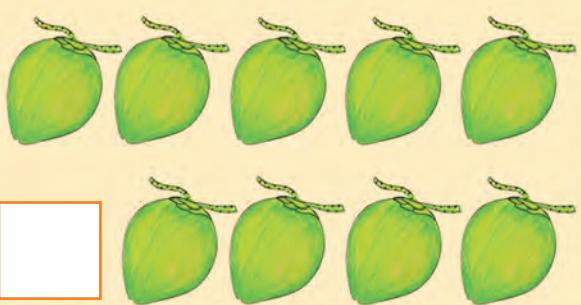
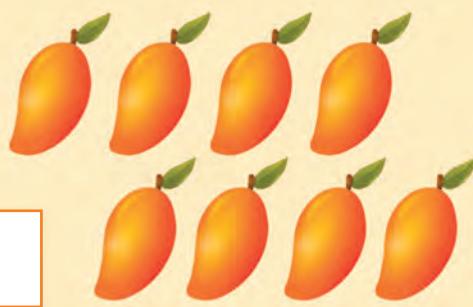
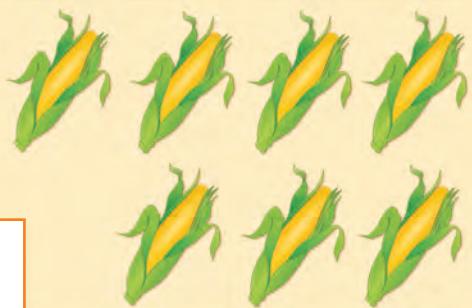
ڈَهَمْ ڈَهَمْ ڈَهَمْ
كُلِّ ڈِسَائُونْ ڈَهَمْ
راوُظَ جَا سِرَ ڈَهَمْ
ڈَهَمْ ڈَهَمْ ڈَهَمْ

١٠

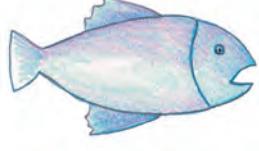
شیون بگلی آنگ لکو.

آئِپوِتنا

ڏسو، اُچار ٻڌو. آڪار ڏيان ۾ رکو. لفظن ۾ آڪر سجائي گول پايو. بيا نوان لفظ ٻڌايو.

ج	ه	خ	ڇ
			
جهريٰ جهلڪ جهجهو ونجهه	هٿ هرڻ راهڀير باهم	خچر خط تختو چڀخ	مچيٰ چهه چتنڀ مڻه
غ	ع	ض	ص
			
غالڀچو غمُ لغڙ باغُ	عينَڪ علم تعليم منع	ضعيف ضرورت مضمون نبض	صوف صندوق تصوير صكت

ء	ي	ظ	ط
			
ماءٌ	يَكُو	ظالِم	طوطُو
پيئڻ	يَتَبِير	ظَرَف	طَلَب
جَعْه	وَيْرُ	نَظَر	عَطْرُ
سائِيَڪِل	بِلِي	لَفَظَ	ضَبَطِ

آئِپِوِپِتا لکٹ جو آپِیاس

پڙھو ۽ لکو.

ڳ	ڳ	ڳ	ڳ	ڳ	ڳ	ڳ	ڳ
							ڳ
ڏ	ڏ	ڏ	ڏ	ڏ	ڏ	ڏ	ڏ
							ڏ
ڦ	ڦ	ڦ	ڦ	ڦ	ڦ	ڦ	ڦ
							ڦ
ڻ	ڻ	ڻ	ڻ	ڻ	ڻ	ڻ	ڻ
							ڻ
ڻ	ڻ	ڻ	ڻ	ڻ	ڻ	ڻ	ڻ
							ڻ

آئیوپِتا لکٹ جو آپیاس

پڑھو ہے لکو۔

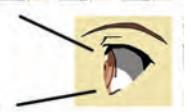
ص	ص	ص	ص	ص	ص	ص	ص	ص
								ص
ض	ض	ض	ض	ض	ض	ض	ض	ض
								ض
ڦ	ڦ	ڦ	ڦ	ڦ	ڦ	ڦ	ڦ	ڦ
								ڦ
ڻ	ڻ	ڻ	ڻ	ڻ	ڻ	ڻ	ڻ	ڻ
								ڻ
ٻ	ٻ	ٻ	ٻ	ٻ	ٻ	ٻ	ٻ	ٻ
								ٻ
ڻ	ڻ	ڻ	ڻ	ڻ	ڻ	ڻ	ڻ	ڻ
								ڻ
ڙ	ڙ	ڙ	ڙ	ڙ	ڙ	ڙ	ڙ	ڙ
								ڙ
ڦ	ڦ	ڦ	ڦ	ڦ	ڦ	ڦ	ڦ	ڦ
								ڦ
ڻ	ڻ	ڻ	ڻ	ڻ	ڻ	ڻ	ڻ	ڻ
								ڻ
ڙ	ڙ	ڙ	ڙ	ڙ	ڙ	ڙ	ڙ	ڙ
								ڙ
ڻ	ڻ	ڻ	ڻ	ڻ	ڻ	ڻ	ڻ	ڻ
								ڻ

ساڳين آکرن جا جوڙا ملايو.

هه ض ح ظ غ ط جهه خ ع ص ي ء

ض ع ط جهه خ ح ئ ة ي ء ص

ڏنل آکر سان شروع ٿيندڙ يا اُهو آکر هوندڙ شيء متنان گول پايو.

ج	ه	خ	ڦ
			
			
غ	ع	ض	ص
			
			
ء	ي	ڻ	ط
			
			

ما ترا ئۇن

ڏسو، جاچيو، سمجھو ئە دىان ھر رکو. نوان لغظ بىداييو ئە لکو.

پ + (اًو) = پو	ك + (اًو) = كو	ع + (اًو) = عو	اًو
ط + (اًو) = طو	ل + (اًو) = لو	س + (اًو) = سو	
بَ + كُو = بَكُو		طُو + طُو = طُوطُو	لغظ

ف + (اًو) = فُو	ج + (اًو) = جُو	ش + (اًو) = شُو	اًو
ب + (اًو) = بُو	ر + (اًو) = رو	جھ + (اًو) = جھو	
شُو + ق = شُوق		قو + مي = قومي	لغظ

ب + (اًن) = بَنْ	ف + (اًن) = فَنْ	ك + (اًن) = كَنْ	اًن
ع + (اًن) = آن	س + (اًن) = سَنْ	ر + (اًن) = رَنْ	
ك + آن = كَنْ		لـغـظ	

سمجھو ئە لکو. مثال سمجھي، آکر جۈزىي لغظ ئاهىيوا.

پىين + گھو = پىنگھو	نِين + بَ = نِينبَ	م + آن = مان
..... + بَ =	سِين + ذِي =	س + آن =
..... + ڏ =	هِن + دِي =	آ + سان = آسان
..... + دِي =	مُن + دِ = مُندِ	ڦان + گو =
ن + ئون =	بُن + دُ =	ڏان + دِ =
..... = يَا + رِ + هون	سُون + دِ =	مُن + هِن + جو =
..... = دُون + گِي	پ + سُون =	تُ + هِن + جو =

آئیوپِتا

پڑھو ۽ لکو.

ٻ	ٻ	ٻ	ٻ	ٻ
ڦ	ڦ	ڦ	ڦ	ڦ
ڳ ڳ	ڳ	ڳ	ڳ	ڳ
ڙ	ڙ	ڙ	ڙ	ڙ
ڏ	ڏ	ڏ	ڏ	ڏ
ل	و	ش	س	ڍ
ڻ	ن	ق	ڪ	ڻ
ڇ	ڇ	ڇ	ڇ	ڇ
ص	جه	ه	خ	ڇ
ظ	ط	غ	ع	ض
	ء	ي		

لکھ جو آپیاس

- (۱) ڏسي ڪري سچي آئيويتا به دفعا لکو.
 (۲) هيٺ ڏنل آئيويتا جو تختتو پورو ڪريو :-

ا ب پ پ ن ش ک ڳ
 ڦ گھ ڦ ڦ ز ڙ ڏ ڏ س
 و ل ڪ ق ڦ ڇ ڇ ڇ
 خ ھ جھ ض ع ط ظ ظ ظ

(۳) چؤکندن وارا آکر کٿي لفظ پُورا ڪريو.

۱. س	ت، ڦ، ڦ	هـ، ڦـ، ڦـ	پـ، ڦـ، ڦـ	ڦـ، ڦـ، ڦـ
۲. ڪ	بدـ، ڦـ، ڦـ	رـ، ڦـ، ڦـ	پـ، ڦـ، ڦـ	نـ، ڦـ، ڦـ
۳. ڳ	ڇـ، ڇـ، ڇـ	ڦـ، ڦـ، ڦـ	راـ، ڦـ، ڦـ	پـ، ڦـ، ڦـ
۴. ڦ	لـ، ڦـ، ڦـ	ٻـ، ڦـ، ڦـ	سـ، ڦـ، ڦـ	رـ، ڦـ، ڦـ
۵. ڦـ	واـ، ڦـ، ڦـ	ڪـ، ڦـ، ڦـ	خـ، ڦـ، ڦـ	پـ، ڦـ، ڦـ
۶. ڏ	ڦـ، ڦـ، ڦـ	ڪـ، ڦـ، ڦـ	واـ، ڦـ، ڦـ	نـ، ڦـ، ڦـ

(۴) ڏنگين مان مُناسب آکر چوندي لفظ پُورا ڪريو.

۱. ڇـ (خـ، ڦـ، ڦـ)	۲. پـ (ڦـ، سـ، ٿـ)
۳. ڦـ (وـ، ڦـ، ڦـ)	۴. ڦـ (تـ، ڪـ، ڙـ)
۵. ڪـ (ڦـ، ڦـ، ڦـ)	۶. ڦـ (ڦـ، طـ، ضـ)
۷. ڦـ (ڦـ، ڦـ، ڦـ)	۸. ڦـ (لـ، ڪـ، ڦـ)
۹. ڪـ (ڦـ، ڦـ، ڦـ)	۱۰. ڦـ (غـ، رـ، وـ)

۵. آکر جوڑی نوان لفظ ناہیو. پڑھو ۽ لکو.

لِ فَا فَا	عِ لَّا جِ	مُّ لَّ
ڪَا نِ ڏُ	ڊِ يِ گَهْ	پِ هَا ڙِ
نِ بِ ضِ	وِ نِ جَهْ	فِ تِ حِ
نَا ئِ لَا نِ	رِ وِ ئِ طِ	رِ يِ شِ مِ
هِ وَا دَا رَ	جِ يِ جِ لِ	لِ ذِ يِ دِ
نَا رِ يِ لُ	ڪِ رُ خَا نَا	حِ مِ ڦِ وِ
رو زِ گَا رِ	ڏِ نِ دِ طِ	سِ چَا طِ طِ

هِ رِ سِ خِ رِ وِ	تِ رَ نِ گِ وِ
بِ ا غِ يِ ڦِ وِ	قِ وِ ڻِ طِ وِ
ڪِ يِ رِ طِ يِ	پِ جِ يِ وِ نِ
هِ رِ ضِ بِ وِ طِ	ڳِ وِ شِ رِ يِ
پِ وِ تِ رِ تَا	رَا هِ گِ يِ رِ
جِ هِ جِ هِ وِ	تِ عِ لِ يِ مِ
رَا نِ دِ يِ گِ رِ	رَا تِ وِ ڻِ وِ

ڏسو، پڙهو ۽ لکو.

چاڻي

ڪوپ ٻليت

قاڻو

ڪئنچي

ڪنڻط

قارا

فانگ

پتنگ

راجا

باندر

سچ

هوائي جهاز

خميڪ

ڪھاڙي

لَڏون

આ મા એટ

રાડા માની કાડિ

કારા કારા બાદલ

ક્રિયલો સાઈ આહી

શિયામ તાર્ઝિ જોઈ

અચા અચા હન્સ

અંજ તે પ્રીન્ઝે લુદ્દુન

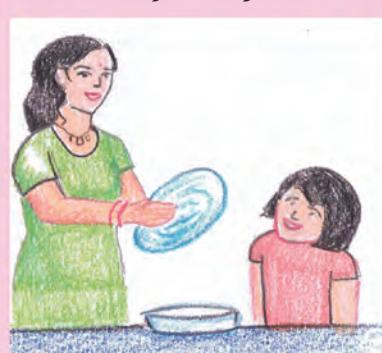
રામ ક્લેર કુટુંબ

તિકા તિકા મૃજ

થિલ્ઝો નિર્ઝો આહી

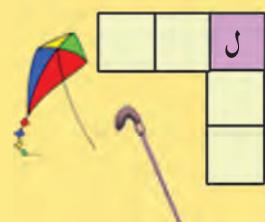
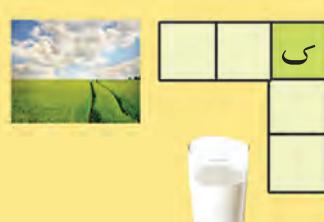
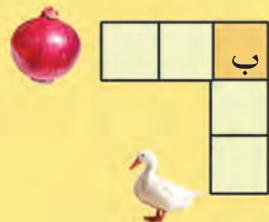
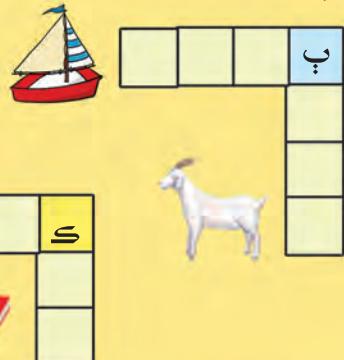
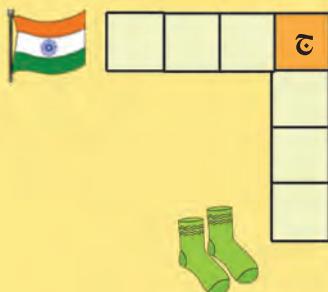
રામ બાસ્ટે રુસ્ટ

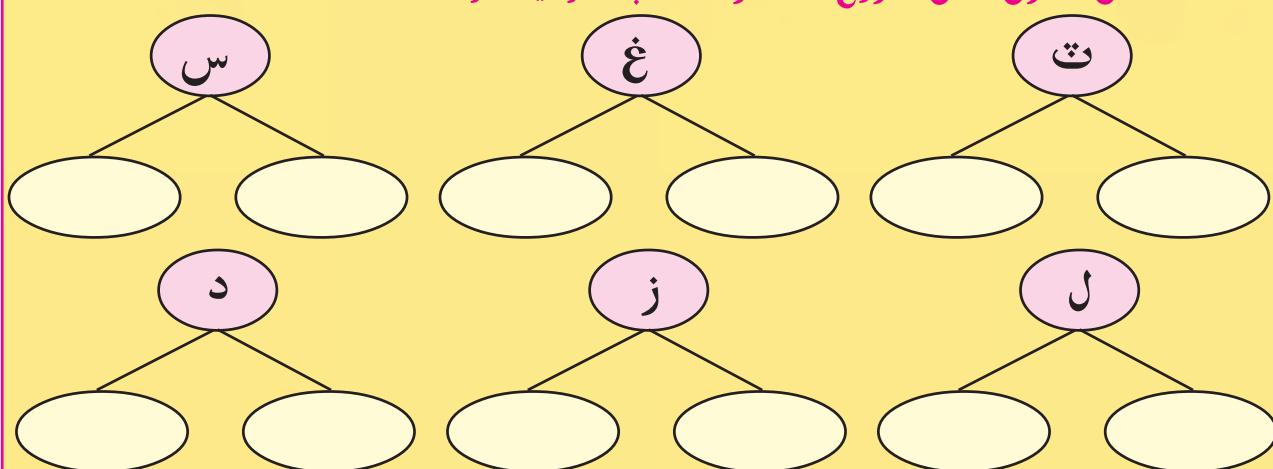
વિમલા બચર વીપ

لکھ جو آپیاس

۱. چتر دسی لفظ ناهیو.

۲. هینین آکرن سان شروع ٿيندڙ لفظ بُدايو ۽ لکو.

۳. آکر ڪم آڻي نوان لفظ ناهیو.

مثال : ست، قلم

ت	ق	ڦ	ڻ	ڻ
د	ڳ	ڦ	ڻ	ڻ

١. پڙههو ۽ لکو.

فَنَدِيزَا	پَهْر	صُورَتْ	زَنجِيرَ
وَسَكارا	بَچِيتْ	جَهْنَمَل	طاقت
ذِيَارِي	عَورَتْ	سَاهِيَزِي	مِنائِي
چَوَّذَول	نبِضْ	آكِيَزْو	پَلَنَگ
مَشْهُور	گُلَدَستَوْ	خَرْجْ	ڪاغذ
يَكَدَمْ	كُرِتوْ	زِيَوَرْ	عِزَتْ

٢. پڙههو ۽ لکو.

گانءَ کيرُ ڏيندي آهي.
هاڻي ويشنو جانور آهي.
آنُب منو ڦل آهي.
ماءءَ ۽ پيءَ جو چيو مَيَاجِي.
مورُ قَوْمِي پکي آهي.
روزُ رانِد ڪرڻ گُهرجي.
باغِيچي ۽ سُهِطا گُل آهن.
ڪچرو هتي هُتنِي نه ڦتو ڪجي.
پاڻِي آجايو وڃائڻ نه گُهرجي.
طوطي جو رَنَگ سائو ٿيندو آهي.

٣. لکو :

- پنهنجو نالو :-
----- گهر جو پتو :-
----- فون نمبر :-

ڏسو، جاچيو پڙڻهو ۽ صحیح تصویر تي اُن جُملی جو نمبر لکو.

۱. سِپتِي وَڳِي، گاڏِي پَڳِي.

۲. هَرَطِ تِكِي دوڙِ پاتِي.

۳. ڏِيارِ آئِي، کاءِ مِنائِي.

۴. بَڏِي، هِلْ بِلْ آهي.

۵. ڪِيلا صِكت لاءِ سُنا آهن.

۶. مِيزِ تِي عِينَكِ رَكُ.

۷. شِينَهن سُمهِي رهِيو آهي.

۸. پَکِي اُذامِنِ ٿا.

۹. رِينو ڪار هِلائي پِيئِي.

۱۰. ڪاجِل ڪِتي کِي پِيارِ ٿِي.

٢٠. گُفتَگُو

بُندو ئە آداكارى ڪريو.

- موهن :** گوپال، پاڻي چو نلکو چو کوليyo آٿيئي؟
- گوپال :** مان بُرُش ڪري پنهنجا ڏند صاف ٿو ڪريان.
- موهن :** بُرُش ڪرڻ وَقِت نلکو بند رُك.
- گوپال :** چو ڀلا؟
- موهن :** پاڻي ڏايو قيمٽي آهي. إن کي آجايio نه وڃائڻ گهرجي.
- گوپال :** موهن. تو مونكبي سُني ڳالhem سمجھائي آهي.
- موهن :** مان إن كان پوءِ پاڻي آجايio نه وڃائيندُس.

١٢. پاچیون

بُذو، پڙههو ۽ لکو. پاچیون سڄاڻو ۽ اُنهن بابت ٻڌايو.

پاچیون کائڻ سان صحت نهندی آهي.

پاچیون ڪيترين قسمين جون ٿينديون آهن.

جيئن ته پينديون، توريون، سورڻ، مووريون،

گوبي، ڪريلا، ميها، گجرؤن، ڪدو، پتناتا،

ڦماتا، پالك، ميتي، واڻڻ، بيده،

پيز ۽ بَصرَ.

هم آوازی لفظ

قُلْ	بُلْ	نُلْ
وَتْ	مَتْ	كَتْ
رَتْ	نَتْ	هَتْ
چَپْ	لَبْ	گَپْ
نِيُّكْ	سِيُّكْ	كِيُّكْ
واَرْ	هَارْ	بَارْ
لاَتْ	ذَاتْ	رَاتِ
دُور	چُورْ	مُورْ

سلیو پرولیون؟

۳. چِتر ڏسي جملا پورا ڪريو.

۱. هيء ----- آهي.
هن جو رنگ ----- آهي.
هيء هڪ ----- جانور آهي.
----- هيء گهر جي ----- ڪندو آهي.

۲. هيء ----- آهي.
هن ڦ ----- کانتا آهن.
هيء آسانکي ----- بُنْدَائيندو آهي.

۱. ميون جو مان راجا آهييان،
وڏن وڻن مان پاڻ پسايان،
اونهاري جو ميوو نيارو،
منو منو آهييان رس وارو.

۲. ڪڏهن جڏهن برسات وسي ٿي،
ست رنگي هڪ پتي ڦهي ٿي،
اُپ جي مان ٿي رونق بڻجان،
سڀني کي ٿي خوب وڻان.

۳. بِنا پرن مان اُڏندو آهييان،
ڏاڳي تي مان نچندو آهييان،
رنگبرنگي آهييان آء،
بارو بُنْدَأيو، چاهي نانء؟

۴. ڪارو آهييان، ڪوئلو ناهييان،
اُڏندو آهييان، دونهون ناهييان،
هڪ اڪ سان سڀ ڏسندو آهييان،
بارو بُنْدَأيو ڪير مان آهييان؟

سُنیون عادتون

بَدْو، پِزْهُو ئَعْمَل ھَر آڭيۇ.

وَذَنْ كِي پِرْتَام ڪَجِي.

صُبْحَ جَوْ أُشْيَ ئَسْمَهْ
كَانْ اَيْمَرْ پِرَارِقْنَا ڪَجِي.

سَوِيلَ سُمْهَجِي، سَوِيلَ اُتْجِي.

پَنْهِنْجِيُون شِيون جَبَّهَه تِي
نَاهِي رِكْجِن.

أُباْسِي أَچْطَ وَقْتَ وَاتْ
تِي هَتْ رِكْجِي.

چِكُونْ أَچْطَ وَقْتِ رِومَال
كَم آڭِجِي.

كَادُو كَائِنْ كَانْ اَيْمَرْ هَتْ
ذَوْئَنْ گَهْرَجِن.

بُزْرَگَنْ جِي شِيوَا ڪَجِي

وَندِي وِرَچِي كَائِجِي.

وَذَنْ جِي وِچِيرْ نَه ٻَالْهَائِجِي.

غَلْطِي ثِيَطَنْ تِي مَعَافِي گَهْرَجِي.

ھَكْ بَئِي جِي مَدَدَ ڪَجِي.

٢٢. باعُ

پڙهه، لکو هه باع هه سئر بابت پڏايو.

آسانجي گهر پرسان هه سهٽو باع آهي.
آسيين باع هه روز ويندا آهيون. پينگهن تي لڏند
آهيون. اتي ٻارن جي راند لاءِ گسڪٽ سـا وغیره به
لڳل آهن.

هه ڪنڊ هه ڪيترن ئي گلن جا ٻوٽا لڳل آهن. جيئن ته
گلاب، رابيل، چميلى، سورج مكى، موگرو وغیره. گلن جي
چوڏاري پئنرا ٿيرا پائيندا آهن.

اتي آبن، زيتونن هه آنجيرن جا وٺ پٺ آهن.
باغ هه وچڻ سان دل خوش ٿي ويندي آهي.

٢٣. نندڙي ريل

ٻڌو ۽ ريل وانگر بيهي آدڪاريء سان ڳايو.

چُڪ چُڪ ڪندي هلي ٿي ريل.

ڪُو ڪُو ڪندي هلي ٿي ريل.

لوهي پتن تي هلي ٿي ريل.

ٿڪڙي ٿڪڙي هلي ٿي ريل.

چُڪ چُڪ ڪندي هلي ٿي ريل.

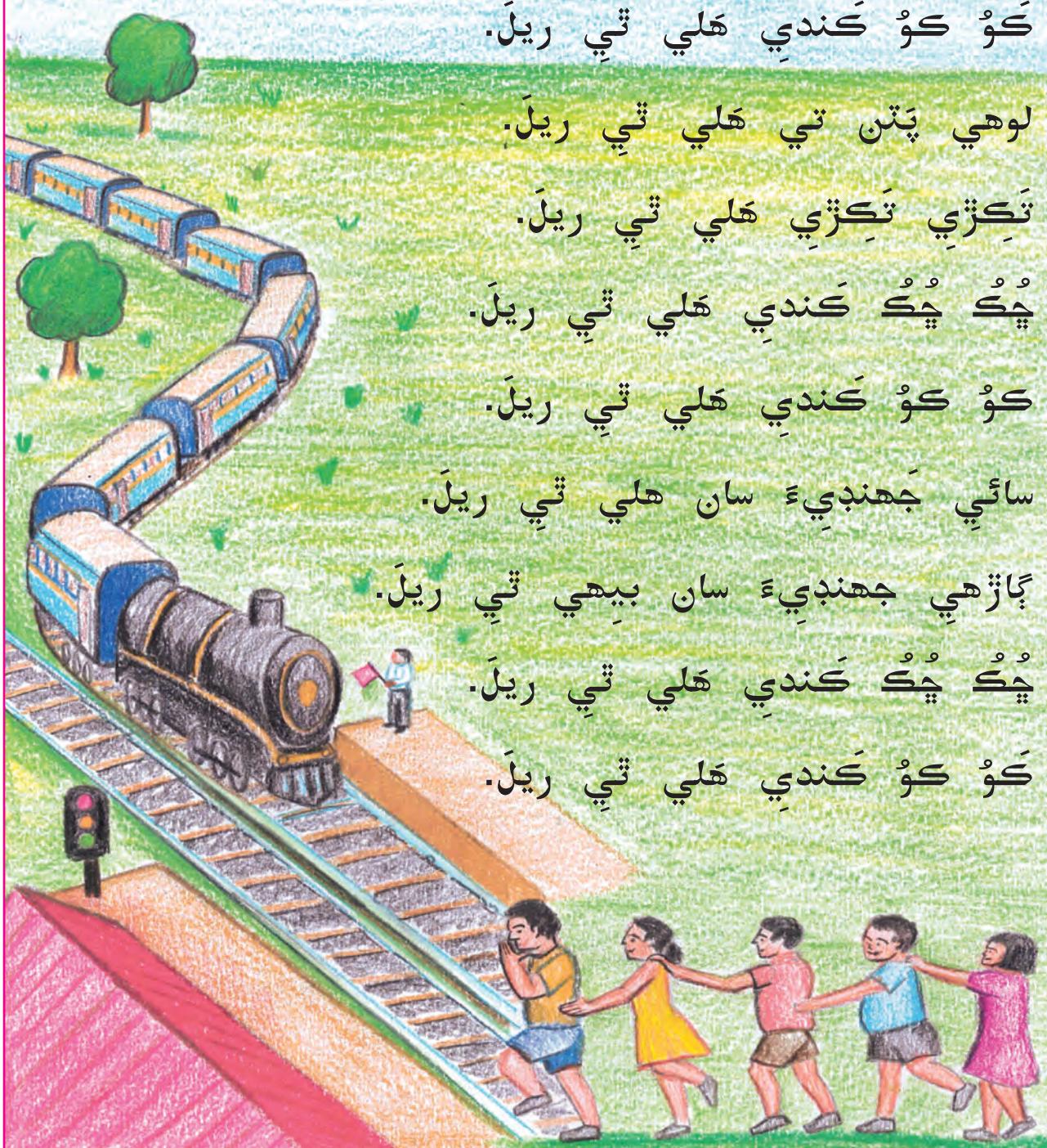
ڪُو ڪُو ڪندي هلي ٿي ريل.

سائي جهنديء سان هلي ٿي ريل.

ڳاڙ هي جهنديء سان بيهي ٿي ريل.

چُڪ چُڪ ڪندي هلي ٿي ريل.

ڪُو ڪُو ڪندي هلي ٿي ريل.

٢٤. مُنِهنجو گھر

پڙهو، لکو ئ پنهنجي گھر بابت پڏايو.

K9MD9C

مُنِهنجو گھر سُنو آهي. گھر ۾ ٿي ڪمرا آهن.
هڪ ويھٽ لاءِ، بيون ڪائڻ لاءِ ئ ٿيون سُمهٽ لاءِ.
رنڌڻو ئ سِنان جاءِ الڳ آهن.

ويھٽ واري ڪمري ۾ صوفا سٽ رَكِيل آهن. ڪادي واري ڪمري
۾ ميزَ ئ گُرسِيون رَكِيل آهن. سُمهٽ واري ڪمري ۾ به پِلنگ
ءَ به ڪٻت آهن. آسيئن هميشه سَجو گھر صاف رَكِندا آهيون.
گھر جي باهِران ڪيتَنِ قِسِمن جي گُلن جُون ڪونڊيون رَكِيل
آهن. آسيئن روزُ اُنهن کي پاڻي ڏيندا آهيون.
مُنِهنجو گھر تمام سِھٽو سُنو ئ هوادار آهي.

٢٥ . لُومِزْ ئَ بَّغَمْ

ڏسو، ٻڏو ئَ آدَاڪاري ڪريو.

(هَـ دفعي لُومِزْ، ٻَـ گـهـ پـكـيـ سـانـ گـدـجيـ توـ.)

لُومِزْ : ٻَـ گـهـ تـوـنـ ڪـيـئـنـ آـهـيـنـ؟

ٻَـ گـهـ : مـاـنـ بـلـكـلـ نـيـكـ آـهـيـانـ. مـنـهـنـجـاـ دـوـسـتـ
تـوـنـ ڪـيـئـنـ آـهـيـنـ؟

لُومِزْ : مـاـنـ بـهـ مـزـيـ ۾ـ آـهـيـانـ. ٻَـ گـهـ چـاـ توـكـيـ
كـيـرـڻـيـ وـڻـدـيـ آـهـيـ؟

ٻَـ گـهـ : هـاـ! مـوـنـكـيـ كـيـرـڻـيـ ڏـاـديـ وـڻـدـيـ آـهـيـ.

لُومِزْ : مـنـهـنـجـيـ گـهـرـ آـچـ تـهـ آـسـيـنـ گـدـجيـ كـيـرـڻـيـ
ڪـائـيـنـدـاـسـيـنـ.

(ٻَـ گـهـ لُومِزْ جـيـ گـهـرـ وـيوـ ئـ لُومِزـ ٻـنـ
پـليـتـنـ ۾ـ كـيـرـڻـيـ كـڻـيـ آـيـوـ.)

لُومِزْ : ٻَـ گـهـ هـيـءـ كـيـرـڻـيـ ڪـاءـ تـهـ مـاـنـ توـكـيـ
آـجـانـ وـڏـيـڪـ بهـ ڏـيـنـدـُـسـ.

(ويـچـارـوـ ٻـ گـهـ، پـليـتـ مـاـنـ كـيـرـڻـيـ ڪـائـيـ خـتـمـ
نـ ڪـريـ سـهـيـوـ. لـُـومـِـزـ پـنـهـنـجـيـ سـجـيـ كـيـرـڻـيـ
ڪـائـيـ خـتـمـ ڪـيـيـ ئـ زـورـ سـانـ ڪـلـطـ لـڳـوـ.)

ٻَـ گـهـ : لُومِزْ، سـپـاـگـيـ منـهـنـجـيـ گـهـرـ آـچـ. آـسـانـ
ٻـيـ بهـ كـيـرـڻـيـ ڪـائـيـنـدـاـسـيـنـ.

(لـُـومـِـزـ، بـئـيـ ڏـيـنـهـنـ ٻـ گـهـ جـيـ گـهـرـ وـيوـ.
ٻـ گـهـ ٻـنـ دـگـهـنـ باـسـطـنـ ۾ـ كـيـرـڻـيـ كـڻـيـ آـيـوـ.)

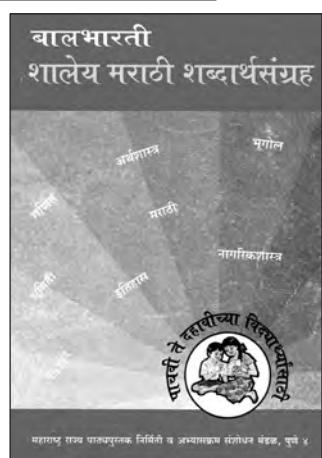
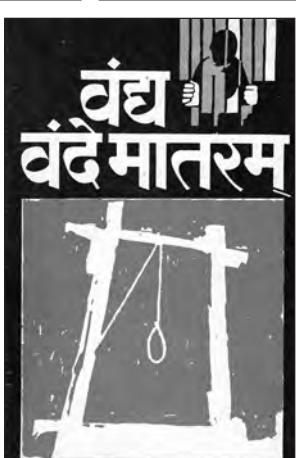
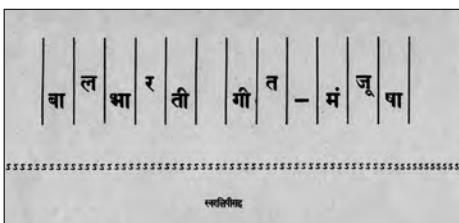
ٻَـ گـهـ : لـُـومـِـزـ هـيـءـ كـيـرـڻـيـ ڪـاءـ تـهـ مـاـنـ توـكـيـ آـجـانـ
وـڏـيـڪـ بهـ ڏـيـنـدـُـسـ.

(ويـچـارـوـ لـُـومـِـزـ، دـگـهـيـ باـسـطـ مـاـنـ كـيـرـڻـيـ
جلـديـ ڪـائـيـ خـتـمـ نـ ڪـريـ سـهـيـوـ. پـرـ ٻـ گـهـ
پـنـهـنـجـيـ سـجـيـ كـيـرـڻـيـ ڪـائـيـ خـتـمـ ڪـيـيـ.)

इयत्ता ९ ली ते ८ वी साठीची पाठ्यपुस्तक मंडळाची वैशिष्ट्यपूर्ण पुस्तके

- मुलांसाठीच्या संस्कार कथा
- बालगीत
- उपयुक्त असा मराठी भाषा शब्दार्थ संग्रह
- सर्वांच्या संग्रही असावी अशी पुस्तके
- स्फूर्तीगीत
- गीतमंजुषा
- निवडक कवी, लेखक यांच्या कथांनी युक्त पुस्तक

पुस्तक मागणीसाठी www.ebalbharati.in, www.balbharati.in संकेतस्थळावर भेट द्या.

**साहित्य पाठ्यपुस्तक मंडळाच्या विभागीय भांडारांमध्ये
विक्रीसाठी उपलब्ध आहे.**

ebalbharati

विभागीय भांडारे संपर्क क्रमांक : पुणे - ☎ २५६५९४६५, कोल्हापूर- ☎ २४६८५७६, मुंबई (गोरेगाव)
- ☎ २८७९९८४२, पनवेल - ☎ २७४६२६४६५, नाशिक - ☎ २३१९५९९, औरंगाबाद - ☎ २३३२९७९, नागपूर - ☎ २५४७७९६/२५२३०७८, लातूर - ☎ २२०९३०, अमरावती - ☎ २५३०९६५

મહારાષ્ટ્ર રાજીય પાનીય પસ્તેક ન્રમતી વિભાગ સંશોદન મંડળ, પ્રીતિ.

બાળભારતી ઇયત્તા પહીલી (સિંધુ)

₹ 42.00

